

# RAPPORTER

82/22

## **SIKTET FOR FORBRYTELSE - HVA SKJER VIDERE EN UNDERSØKELSE AV SIKTEDE I JANUAR OG FEBRUAR 1973**

**CHARGED FOR CRIMES - WHAT HAPPENS DURING THE PROCEDURE  
A SURVEY ON PERSONS CHARGED FOR CRIMES  
IN JANUARY AND FEBRUARY 1973**

AV  
HALVOR SKRAASTAD

---

STATISTISK SENTRALBYRÅ  
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY

RAPPORTER FRA STATISTISK SENTRALBYRÅ 82/22

# SIKTET FOR FORBRYTELSE - HVA SKJER VIDERE

EN UNDERSØKELSE AV SIKTEDE  
I JANUAR OG FEBRUAR 1973

CHARGED FOR CRIMES - WHAT HAPPENS DURING THE PROCEDURE  
A SURVEY ON PERSONS CHARGED FOR CRIMES  
IN JANUARY AND FEBRUARY 1973

AV  
HALVOR SKRAASTAD

STATISTISK SENTRALBYRÅ  
OSLO — KONGSVINGER 1982

ISBN 82-537-1820-9  
ISSN 0332-8422



## FORORD

Denne publikasjonen inneholder resultatene av en undersøkelse om hva som rettslig sett skjedde med de personene som ble siktet for forbrytelser i de sakene politiet hadde ferdig etterforsket i januar og februar 1973.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo 16. august 1982

Arne Øien

*PREFACE*

This publication presents the results of a survey on register judicial observations of persons charged with crimes in January and February 1973.

Central Bureau of Statistics, Oslo 16 August 1982

Arne Øien

## INNHold

	Side
Tabellregister .....	8
Tekstde1	
1. Innledning .....	10
1.1. Bakgrunn og formål .....	10
1.2. Opplegg .....	11
1.3. Feil og mangler i materialet .....	11
1.4. Begrep og kjennemerker .....	13
2. Hovedresultater - sammendrag .....	15
2.1. Politiets innstilling - endelig reaksjon .....	15
2.2. Utmålt straff .....	16
2.3. Fengslinger .....	16
3. Siktete .....	17
3.1. Alder, kjønn, bosted og åsted .....	17
3.2. Tallet på og arten av forbrytelser .....	18
3.3. Politiets innstilling eller avgjørelse .....	21
4. Reaksjoner .....	21
4.1. Reaksjonens art og politiets innstilling eller avgjørelse .....	21
4.2. Reaksjonens art og straffbares alder .....	22
4.3. Siktete og straffbare etter lovbruddets art .....	23
4.4. Reaksjonens art, lovbrudd og alder .....	24
4.5. Utmålt straff .....	27
4.6. Påtaleunntatelse etter barnevernsloven .....	28
4.7. Erstatning .....	29
4.8. Forseelser .....	29
4.9. Behandlingstiden .....	30
5. Fengslede .....	31
6. Tilbakefall .....	33
7. Dødelighet .....	33
Sammendrag på engelsk .....	35
Tabeller i vedlegg .....	36
Utkommet i serien Rapporter fra Statistisk Sentralbyrå (RAPP) .....	39

### Standardtegn i tabeller

- Null
- 0 Mindre enn 1 av den brukte enhet

CONTENTS

	<i>Page</i>
Index of tables .....	9
Text	
1. Introduction .....	10
1.1. Background and purpose .....	10
1.2. Survey design .....	11
1.3. Errors and faultiness in the statistical material .....	11
1.4. Terms and variables .....	13
2. Some main results .....	15
2.1. Recommendation or decision by the police - final sanction .....	15
2.2. Term of imprisonment .....	16
2.3. Imprisonments .....	16
3. Persons charged .....	17
3.1. Age, sex, place of residence and scene of the crime .....	17
3.2. Number and type of crimes .....	18
3.3. Recommendation or decision by the police .....	21
4. Sanctions .....	21
4.1. Type of sanction and police recommendation or decision .....	21
4.2. Type of sanction by offenders age .....	22
4.3. Persons charged and offenders by type of offences .....	23
4.4. Type of sanction, offence and age .....	24
4.5. Term of imprisonment .....	27
4.6. Placed under care of Child Welfare Committee .....	28
4.7. Compensation .....	29
4.8. Misdemeanours .....	29
4.9. Time interval between decision by the police and sanction .....	30
5. Prisoners .....	31
6. Recidivism .....	33
7. Mortality .....	33
Summary in English .....	35
Tables in the Annex .....	36
Issued in the series Reports from the Central Bureau of Statistics (REP) .....	39

*Explanation of Symbols in Tables*

- Nil
- 0 Less than 1 of the unit employed





## TABELLREGISTER

	Side
TABELLER I TEKSTEN	
1. Siktete i januar og februar 1973 og siktete i hele 1973, etter alder/lovbruddets art/antall lovbrudd/politiets innstilling eller avgjørelse. Prosent .....	12
2. Siktete etter alder og kjønn. Absolutte tall og prosent .....	17
3. Siktete bosatt i ulike landsdeler, etter alder. Prosent .....	17
4. Siktete i ulike aldersgrupper, etter bosted og åsted for forbrytelsen. Prosent .....	18
5. Siktete i ulike aldersgrupper, etter tallet på forbrytelser. Prosent .....	18
6. Siktete i ulike aldersgrupper, etter tid mellom første og siste forbrytelse. Prosent .....	19
7. Siktete i ulike aldersgrupper, etter forbrytelsens art. Prosent .....	19
8. Siktete i ulike aldersgrupper, etter tallet på forbrytelser og hovedgrupper av forbrytelser. Prosent .....	20
9. Siktete i ulike aldersgrupper, etter politiets innstilling eller avgjørelse. Prosent .....	21
10. Siktete med forskjellig innstilling eller avgjørelse hos politiet, etter reaksjonens art. Prosent .....	22
11. Straffbare i ulike aldersgrupper, etter reaksjonens art. Prosent .....	23
12. Siktete og straffbare i ulike aldersgrupper, etter lovbruddets art. Prosent .....	23
13. Straffbare i alderen 14 - 17 år i ulike lovbruddsgrupper, etter reaksjonens art. Prosent ..	25
14. Straffbare 18 år og eldre i ulike lovbrudds- og aldersgrupper, etter reaksjonens art. Prosent .....	26
15. Fengselsdømte i ulike aldersgrupper, etter utmålt straff. Prosent .....	27
16. Personer i ulike aldersgrupper dømt til ubetinget og betinget fengsel, etter utmålt straff. Prosent .....	28
17. Personer i ulike aldersgrupper dømt til betinget fengsel og ubetinget bot, etter utmålt fengselstid og botens størrelse. Prosent .....	28
18. Botlagte i ulike aldersgrupper, etter botens størrelse. Prosent .....	28
19. Personer i ulike aldersgrupper pliktige til å betale erstatning, etter beløpets størrelse. Prosent .....	29
20. Straffbare i ulike alders- og reaksjonsgrupper, etter sammensetning av lovbrudd. Prosent ..	29
21. Straffbare for både forbrytelser og forseelser i ulike alders- og reaksjonsgrupper, etter forseelsens art. Prosent .....	30
22. Reaksjoner av ulike slag, etter medgått tid fra saken ble ferdig etterforsket av politiet til reaksjon ble gitt. Prosent .....	31
23. Fengselsdømte i ulike aldersgrupper, etter utholdt anstalttid. Prosent .....	32
24. Tilbakefall blant siktete for forbrytelser ferdig etterforsket i januar og februar 1973 i ulike aldersgrupper, etter siktelser i 1970 - 1972 og 1974. Prosent .....	33
25. Dødelighet i 1973 blant siktete menn 15 - 19 år .....	34
TABELLER I VEDLEGG	
1. Siktete etter kjønn/tallet på forbrytelser/hovedgrupper av forbrytelser og alder .....	36
2. Siktete etter reaksjon/politiets innstilling eller avgjørelse og alder .....	37
3. Siktete med fengslinger, etter utholdt anstalttid, reaksjonens art og alder .....	38

## INDEX OF TABLES

	Page
TABLES IN THE TEXT	
1. Persons charged in January and February 1973 and 1973 total, by age/type of offence/number of offences/police recommendation or decision. Per cent .....	12
2. Persons charged, by age and sex. Absolute figures and per cent .....	17
3. Persons charged, by age and place of residence. Per cent .....	17
4. Persons charged in different age groups, by place of residence and scene of the crime. Per cent .....	18
5. Persons charged in different age groups, by number of crimes. Per cent .....	18
6. Persons charged in different age groups, by time interval between first and last crime. Per cent .....	19
7. Persons charged in different age groups, by type of crime. Per cent .....	19
8. Persons charged in different age groups, by number and type of crimes. Per cent .....	20
9. Persons charged in different age groups, by recommendation or decision. Per cent .....	21
10. Persons charged with different recommendation or decision by the police, by result of proceeding. Per cent .....	22
11. Offenders in different age groups, by type of sanction. Per cent .....	23
12. Persons charged and offenders in different age groups, by type of offence. Per cent .....	23
13. Offenders aged 14 - 17 in different groups of offences, by sanction. Per cent .....	25
14. Offenders 18 years and more in different offence and age groups, by type of sanction. Per cent .....	26
15. Persons sentenced to imprisonment in different age groups, by term of imprisonment. Per cent .....	27
16. Persons sentenced to unconditional and conditional imprisonment in different age groups, by term of imprisonment. Per cent .....	28
17. Persons sentenced to conditional imprisonment and fine in different age groups, by term of imprisonment and amount of fine. Per cent .....	28
18. Persons fined in different age groups, by amount of fine. Per cent .....	28
19. Persons sentenced to pay compensation in different age groups, by amount of compensation. Per cent .....	29
20. Persons sentenced in different age groups and type of sanction, by combination of offences. Per cent .....	29
21. Persons sentenced both for crime and misdemeanour in different age and sanction groups, by type of misdemeanour. Per cent .....	30
22. Sanctions of different kinds, by time interval between closure of investigation and sanction. Per cent .....	31
23. Prisoners in different age groups, by prisoner days. Per cent .....	32
24. Recidivism among persons charged in January and February 1973 in different age groups, by charges in 1970 - 1972 and 1974. Per cent .....	33
25. Mortality rate in 1973 among males charged, aged 15 - 19 .....	34
TABLES IN THE ANNEX	
1. Persons charged by sex/number of crimes/type of crimes and age .....	36
2. Persons charged by result of proceeding/police recommendation or decision and age .....	37
3. Persons charged with imprisonments, by prisoner days, sanction and age .....	38

## 1. INNLEDNING

### 1.1. Bakgrunn og formål

Statistisk Sentralbyrå utarbeider årlig statistikk over kriminaliteten her i landet. Statistikken blir offentliggjort i tre deler fordelt på forbrytelser, reaksjoner og fanger<sup>1)</sup>.

Statistikken over Forbrytelser omfatter de forbrytelsene politiet får kjennskap til, unntatt forbrytelser mot den militære straffelov. Statistikken gir opplysninger om blant annet forbrytelsene etter arten av lovbrudd, politidistrikt, gjerningssted og gjerningsår, tallet på delaktige, politiets avgjørelse eller innstilling i sakene, om tallet på siktelser og om siktede personer. For tyverier gis det opplysninger om det stjalne godset helt eller delvis er kommet til rette. Tre forskjellige telleenheter er brukt, nemlig ferdig etterforskede forbrytelser, siktelser og personer siktet for forbrytelser. Dersom en person er siktet for flere forbrytelser i løpet av året, er det kjennetegnene ved den forbrytelsen som etter loven kan ilegges høyest straff, som er nyttet.

Statistikken over Reaksjoner omfatter reaksjoner både for forbrytelser og for forseelser. Reaksjoner for overtredelse av den militære straffelov er ikke med i statistikken.

Oppgavene som gjelder forbrytelsessakene inneholder opplysninger om personens navn, kjønn, fødselsdato, bosted, ekteskapelig status og tidligere straffeforhold. Om forbrytelsene oppgis de lovparagrafene som er overtrådt, tidspunktet for overtredelsene og gjerningsstedet. Videre angis straffens art og størrelse. I denne statistikken er alder definert som fylte år på gjerningstidspunktet.

Oppgavene som gjelder forseelsessakene er summariske for hver by og for landsdistriktet innen hvert politidistrikt. Det blir innhentet egne oppgaver over alkohollovforseelser, veitrafikkforseelser og drukkenskapsforseelser. Forseelsesoppgavene gis spesifisert på avgjørelsen, rettsinstans og kjønn.

Telleenheten i statistikken er den enkelte reaksjon. Personer som har fått en reaksjon mer enn en gang i løpet av ett år, telles altså med i statistikken for dette året like mange ganger som vedkommende er domfelt, botlagt, har fått påtaleunntatelse eller er overført til barnevernsnemnd.

Ofte vil det være overtredelser av flere forskjellige straffebestemmelser som ligger til grunn for en og samme strafferettslige reaksjon. I slike tilfelle plasseres reaksjonen på den av forbrytelsene som kan medføre den strengeste straff.

Statistikken over Fanger omfatter varetektsfengslinger, bøtesoninger, innsettinger etter dom og innsettinger i militær arrest (ikke refselse).

Statistikken gir blant annet opplysninger om tallet på innsettinger, eventuelle dommer og utmålt straff, arten av lovbrudd, de innsattes kjønn og alder. Alder er regnet i fylte år pr. 31. desember i registreringsåret. I forbindelse med løslatninger er det gitt opplysninger om de reaksjoner personene har utholdt i anstalttiden, løslatingsgrunn, vilkår for løslating, anstaltoppholdets lengde og sammensetning. Personer idømt fengselsstraff for flere lovbrudd blir gruppert etter det groveste av disse.

Dersom en forsøker å sammenligne tallstørrelsen i disse tre statistikkene viser det seg at det er vanskelig å finne en tilfredsstillende sammenheng. Årsakene er flere.

I statistikkene er telleenhetene forskjellige, og enkelte viktige kjennemerker, f.eks. alder er ulikt definert. Ellers tar det en viss tid fra saken er ferdig etterforsket til reaksjon blir gitt. En del av de saker der det ved avsluttet etterforskning ble innstilt på tiltale, blir henlagt før de kommer til doms, uten at dette blir registrert i statistikken. Frifinnelse eller benådnings før soning blir det heller ikke hentet inn oppgaver over. Fengselsdømte kan i visse tilfelle få utsettelse med soningen eller bli idømt en frihetsberøving som tilsvarer tidligere utholdt varetekt. Alt dette er forhold som gjør det vanskelig å sammenholde tallene i de tre delene av kriminalstatistikken.

Denne undersøkelsen tar sikte på å kartlegge hva som skjer, rettslig sett, med de personer som politiet sikter for forbrytelser.

1) For årene 1978 og 1979 er statistikken over reaksjoner og fanger publisert i en felles publikasjon. Fra og med 1980 er alle de tre nevnte statistikkene samlet i en publikasjon.

## 1.2. Opplegg

Undersøkelsen tar utgangspunkt i personer som er siktet for forbrytelser i følge politiets meldinger til statistikken over forbrytelser. På grunn av tiden som går med fra politiet har avsluttet etterforskningen til eventuell straff er idømt og sonet og alt er registrert i statistikken, har det vært nødvendig å hente grunnmaterialet noen år tilbake i tiden. Det var allerede fra begynnelsen av klart at det ville bli et omfattende manuelt arbeid å bringe det nødvendige datagrunnlaget i orden. Det var således ikke mulig å ta for seg en hel årgang siktede. Materialet er derfor begrenset til personer som ble siktet i de forbrytelsessakene som politiet hadde ferdig etterforsket i januar og februar 1973. Bare personer som var 14 år eller eldre er tatt med.

For å få fram opplysninger om reaksjonens art, straffeutmåling, soninger, hvor lang tid sakene tar, overføringer til barnevernsnemndene, tidligere siktelse og dødsfall er utgangsmassen sammenholdt med datagrunnlaget til forbrytelsesstatistikken 1970-72 og 1974, reaksjons- og fangestatistikken 1972-1975, barnevernstatistikken og registeret over døde 1972 - 1974.

## 1.3. Feil og mangler i materialet

I utgangspunktet omfatter grunnmaterialet 2 587 personer. Dette tilsvarer vel 22 prosent av de siktede i årsstatistikken 1973. De årlige statistikkene viser at tallene for ferdig etterforskede forbrytelser vanligvis er høye i januar måned. Dette kan for en del skyldes at årsskiftet er et naturlig tidspunkt for politiet til å gå igjennom saksarkivene, og at dette resulterer i en del meldinger til statistikken som skulle ha vært sendt inn tidligere. Under arbeidet med materialet viste det seg også at i noen tilfelle var saken rapportert etter at den var endelig avgjort, idet reaksjonen var gitt i 1972, i de fleste tilfelle i desember eller november. I alt dreier dette seg om 120 siktede personer. Disse tilfellene er holdt utenfor undersøkelsen. Byrået har tidligere vært kjent med at det ikke er helt uvanlig at innsending av skjemaene til politistatistikken utsettes til saken er endelig avgjort. Omfanget av dette er imidlertid vanskelig å anslå, men vi må anta at det i utvalget finnes flere enn de 120 som har latt seg påvise. Konsekvensene er for det første at opplysningene om politiets innstilling ved avsluttet etterforskning og om reaksjon samsvarer med hverandre. Dette påvirker de resultater som undersøkelsen gir om forskjellen mellom politiets innstilling og endelig reaksjon. For det andre er det slik at frifinnelser ikke skal rapporteres til reaksjonsstatistikken. Dersom innrapportering til politistatistikken utsettes til reaksjonen er fastsatt, oppstår det fare for at rapporteringen blir glemt når resultatet blir frifinnelse. De tall for frifinnelse som kommer fram i denne undersøkelsen må derfor antas å være for lave.

En del av de saker som ble rapportert inn som forbrytelser viste seg ved nærmere undersøkelser å være forseelsessaker. I alt var det siktet 127 personer i disse sakene, som er holdt utenfor undersøkelsen.

Til sammen ble 247 personer tatt ut av grunnmaterialet slik at den endelige undersøkelsesbestanden ble på 2 340 personer.

Det må antas at mangler og feil av den typen som er funnet i dette materialet også finnes i den løpende statistikken, men om omfanget er like stort er det ikke mulig å fastslå uten å gjennomføre en tilsvarende kontroll av en hel statistikkårgang.

Som nevnt varierer tallene på ferdig etterforskede forbrytelser fra måned til måned. En kan bl.a. av den grunn ikke se bort fra en viss sesongvariasjon også når det gjelder sammensetningen av de siktede. Når det likevel ble valgt å ikke spre utvalget over et helt år har det sammenheng med rent praktiske forhold. Konsentrasjon om en kort periode forenkler i betydelig grad arbeidet med å finne fram til sammenhørende siktelse, reaksjon og eventuell fengsling. Det ble dessuten antatt at eventuelle skjevheter på grunn av sesongvariasjoner ville være forholdsvis små og uten særlig betydning for resultatene fra undersøkelsen.

Tabell 1. Siktete i januar og februar 1973 og siktete i hele 1973, etter alder/lovbruddets art/antall lovbrudd/politiets innstilling eller avgjørelse. Prosent *Persons charged in January and February 1973 and 1973 total, by age/type of offence/number of offences/police recommendation or decision. Per cent*

	Siktete i januar og februar 1973 <i>Persons charged in January and February 1973</i>			Siktete i hele 1973 <i>Persons charged 1973, total</i>
	I alt <i>Total</i>	Ikke med i undersøkelsen <i>Cases not for investigation</i>	Med i undersøkelsen <i>Cases for investigation</i>	
Alle personer <i>All persons</i> .....	2 587	247	2 340	11 584
I alt <i>Total</i> .....	100	100	100	100
ALDER <i>AGE</i>				
14-17 år <i>years</i> .....	38	26	40	33
18-20 " .....	18	12	19	20
21-24 " .....	15	12	16	15
25-29 " .....	9	10	8	11
30-39 " .....	9	13	9	10
40 år og eldre <i>years and over</i> .....	10	27	8	12
LOVBRUDDETS ART <i>TYPE OF OFFENCE</i>				
Vinningsforbrytelse <i>Crime against property</i> .....	78	87	77	72
Voldsforbrytelse <i>Crime of violence</i> .....	8	4	8	10
Sedelighetsforbrytelse <i>Sexual crime</i> .....	2	1	2	2
Annen forbrytelse <i>Other crime</i> .....	12	8	13	16
ANTALL LOVBRUDD <i>NUMBER OF OFFENCES</i>				
1 .....	65	86	63	65
2 .....	13	4	14	14
3 - 5 .....	13	7	14	12
6 og over <i>and more</i> .....	8	2	9	9
POLITIETS INNSTILLING ELLER AVGJØRELSE <i>RECOMMENDATION OR DECISION BY THE POLICE</i>				
Tiltale <i>Committed for trial</i> .....	64	44	66	61
Forelegg <i>Ticket fine</i> .....	8	27	6	9
Påtaleunntatelse/overføring til barnevernsnemnd <i>Prosecution suspended or placed under care of Child Welfare Committee</i> .....	24	26	23	24
Henleggelse <i>Prosecution dropped</i> .....	5	3	5	5

Tabell 1 inneholder opplysninger om alle siktete i januar og februar 1973, om dem som etter nærmere undersøkelser ble holdt utenfor undersøkelsen, om dem som etter dette ble med i undersøkelsen (undersøkelsesmassen) og om alle siktete i hele 1973. For disse fire gruppene av siktete gir tabellen opplysninger om fordeling etter alder/lovbruddets art/antall lovbrudd/politiets innstilling. Når massen som er med i undersøkelsen sammenliknes med årsstatistikken for 1973 kan det registreres en viss forskjell for flere av kjennemerkene, men hovedtrekkene i fordelingene er de samme i de to materialene. Det er kanskje grunn til å merke seg at det er en viss overrepresentasjon av unge i undersøkelsen. Det framgår også at de 247 som ble tatt ut av materialet er nokså skjevt sammensatt. Å fjerne disse enhetene har gjort forskjellen mellom utvalget og årsstatistikken større for de fleste kjennemerkene i tabellen. Bare fordelingen etter lovbruddets art viser entydig tilnærming til årsstatistikken fordeling når de 247 holdes utenfor. Dette kan tyde på at det er en riktig antakelse at årsstatistikken har en del av de samme svakheter som grunnmaterialet til undersøkelsen. (For sent innsendte skjema, forseelser rapportert som forbrytelse).

Det ble ellers registrert en viss svikt i innrapporteringen til reaksjonsstatistikken. Det var særlig reaksjonsblankettene "Overføring av straffesak til barnevernsnemnd" og "Melding om bøter og ubetingede dommer for forbrytelser" som ikke var sendt inn til Byrået. En del av manglene ble rettet opp ved hjelp av Polititidene og strafferegisteret. For rundt 10 prosent av massen måtte det hentes inn tilleggsopplysninger fra politiet.

#### 1.4. Begrep og kjennemerker

##### Forbrytelser ferdig etterforsket

En straffbar handling som har gått ut over flere fornærmede, eller som rammes av flere paragrafer i straffeloven, blir i statistikken likevel telt bare som én forbrytelse. Er det ved en og samme anledning begått flere forbrytelser mot en fornærmet, er bare den alvorligste av dem statistikkført.

Fortsatte forbrytelser begått av samme person mot en fornærmet, f.eks. trusler, ærekrenkelser, underslag eller andre ensartede lovovertrедelser, er telt som en forbrytelse. Dette gjelder også om forbrytelsene har foregått over et lengre tidsrom. Dersom det etter politiets oppfatning ikke er noen slik sammenheng mellom overtredelsene at de kan karakteriseres som en fortsatt forbrytelse, blir hver enkelt overtredelse telt med i statistikken.

En straffbar handling som berører flere fornærmede samtidig, er regnet som ett straffbart forhold, også om det foreligger flere anmeldelser.

Straffbare handlinger som er begått for å bane vei for en hovedforbrytelse, blir som regel ikke særskilt registrert. Dette gjelder f.eks. dokumentfalsk i forbindelse med bedrageri og innbrudd for å begå tyveri. Når derimot en forbrytelse blir begått for å dekke over en annen forbrytelse, f.eks. brannstiftelse for å skjule et underslag, blir begge forbrytelser telt med i statistikken. Også heleri og etterfølgende bistand i sammenheng med tyveri blir tatt med.

##### Siktelsler

For hver forbrytelse kan det utferdiges en eller flere siktelsler, én siktelse for hver person som er siktet for delaktighet i forbrytelsen. Tallet på siktelsler vil altså være større enn tallet på forbrytelser med siktelse. Dersom det ikke utferdiges noen siktelse, kan det skyldes at påtalebegjæringen er trukket tilbake eller at saken er blitt henlagt av forskjellige grunner.

##### Siktede personer

Den tredje telleenheten som er nyttet i denne statistikken, er personer siktet for forbrytelser. Tallet på siktede vil være mindre enn tallet på siktelsler, fordi samme person kan være siktet for flere forbrytelser i løpet av året.

##### Alder

Alder er definert som fylte år på gjerningstidspunktet. Dersom saken omfatter flere lovbrudd er alderen bestemt av siste forbrytelse.

##### Forbrytelsens art

Til bruk for statistikken er det utarbeidd en fortegnelse over de ulike typer av lovbrudd. Spesifikasjonene følger i det vesentlige paragrafene i straffeloven, men for enkelte lovbrudd, f.eks. for tyverier, er fortegnelsen mer detaljert.

Dersom en person er siktet for flere forbrytelser med forskjellig strafferamme, er siktede knyttet til den forbrytelsen som har strengeste straff.

Grupper av forbrytelser

Vinningsforbrytelser  
 Straffelovens paragrafer: 111-114, 122, 143,  
 174-178, 255-258, 260, 266, 267, 268 2. ledd,  
 269-278, 281-287, 295-300, 317-318, 320

Forbrytelser utenfor straffeloven:

  Lov om merverdiavgift  
 Pris- og rasjoneringslovene  
 Lov om investeringsavgift

Voldsforbrytelser

Straffelovens paragrafer: 127, 192, 228, 229,  
 231-234, 237-245

Sedelighetsforbrytelser

Straffelovens paragrafer: 193-199, 206-209,  
 211, 212

Andre forbrytelser

Straffelovens paragrafer: 83-102, 108, 110,  
 115-125, 128-142, 144-167 3. ledd, 168-172,  
 182-190, 215-226, 246-252, 291-292, 294,  
 301-316

Forbrytelser utenfor straffeloven:

  Lov om legemidler og gifter  
 Andre lover

Politiets avgjørelse eller innstilling

For siktelse og siktede personer er politiets avgjørelse eller innstilling til påtalemyndig-  
 heten gruppert etter følgende avgjørelsemåter:

  Tiltale eller begjæring om forhørsrettsdom  
 Forelegg  
 Påtaleunntatelse (str.p. 1. § 85, 2. og flg. ledd)  
 Ført over til barnevernsnemnd (lov av 17/7-53, § 57)  
 Ikke tiltale av andre grunner

Straffbare

Straffbare er fellesbetegnelsen på de personene som har fått dom, påtaleunntatelse etter straffe-  
 prosessloven eller barnevernsloven (overføring av straffesak til barnevernsnemnd) eller har vedtatt fore-  
 legg.

Reaksjonstyper

Nedenfor er listet opp de vanligste reaksjonstypene:

  Overføring av straffesak til barnevernsnemnd  
 Påtaleunntatelse etter straffeprosessloven  
 Domsutsettelse (straffeutmåling utsatt)  
 Betinget fengsel  
 Ubetinget fengsel  
 Ubetinget og betinget fengsel  
 Betinget fengsel og ubetinget bot  
 Bot ved dom  
 Bot ved forelegg

Varetektstiden

Varetektstiden omfatter i utgangspunktet den tiden som er utholdt i varetekt i forbindelse med  
 de lovbrudd som ble ferdig etterforsket i januar og februar 1973. Den omfatter også varetektsfengs-  
 ling i tilknytning til andre lovbrudd dersom reaksjonen for disse er fellesstraff med reaksjonen for  
 de straffbare forhold ferdig etterforsket i januar og februar 1973.

## Fengselstiden

Fengselstiden omfatter i prinsippet samlet tid i fengsel for forbrytelser ferdig etterforsket i januar og februar 1973, vareteksttiden inkludert. Men soning av andre reaksjoner er også inkludert dersom disse sones i sammenheng med reaksjonen gitt for de ferdig etterforskede forbrytelsene i januar og februar 1973.

## Tilbakefall

Tilbakefall er definert som ny siktelse i en treårsperiode.

## 2. HOVEDRESULTATER - SAMMENDRAG

Undersøkelsen omfatter siktede i forbrytelsessaker som ble ferdig etterforsket i januar og februar 1973. I utgangspunktet var det tale om 2 587 siktede. Av disse ble snaut 10 prosent tatt ut av massen, enten fordi saken viste seg å være ferdig etterforsket før 1. januar 1973 eller fordi det aktuelle lovbrudd var forseelse. Den massen som ble undersøkt nærmere omfattet således i alt 2 340 personer.

De siktede fordelte seg med snaut 93 prosent på menn og vel 7 prosent på kvinner.

Aldersgruppen 14-17 år utgjorde 40 prosent, og siktede i alderen 18-20 år 19 prosent. To tredeler av de siktede var altså 20 år eller yngre.

Omtrent halvparten av de siktede var også siktet for forbrytelser i perioden 1970 - 1972, og nær 30 prosent ble siktet for nye forbrytelser i 1974.

Av mer spesielle ting som ble registrert i undersøkelsen, kan det nevnes at dødeligheten synes å være høy blant siktede, særlig i de laveste aldersgruppene. I dette materialet var dødeligheten blant siktede menn i alderen 15-19 år 7 ganger høyere enn i befolkningen.

### 2.1. Politiets innstilling - endelig reaksjon

Fordelingen på de forskjellige reaksjonsformer etter politiets innstilling og etter endelig reaksjon er ikke så ulike. Dette betyr imidlertid ikke at politiets innstilling i en sak alltid blir det endelige resultat.

Politiet innstilte på å henlegge saken for knapt 5 prosent av de siktede. Av disse var det bare noen få saker som ikke ble henlagt, men det kom til ganske mange saker der politiet hadde innstilt på en annen avgjørelse, slik at ytterligere 3 prosent av de siktede fikk sin sak henlagt.

For 6 prosent av de siktede innstilte politiet på å avgjøre saken med forelegg. Over en fjerdedel av disse sakene endte med en annen reaksjon. Det samlede tallet på vedtatte forelegg og idømt bot lå imidlertid ganske nær tallet på siktede med innstilling på forelegg.

Det ble innstilt på påtaleunntatelse etter str.p.l. eller overføring av saken til barnevernsnemnd for 23 prosent av de siktede. Over 10 prosent av disse sakene ble avgjort på annen måte, men et tilsvarende antall saker med annen innstilling ble avgjort med slike reaksjoner. Samlet sett var det således 23 prosent av de siktede som fikk påtaleunntatelse eller overføring til barnevernsnemnd som endelig reaksjon.

Blant de siktede som politiet innstilte på å reise tiltale mot, var det vel 10 prosent som fikk annen reaksjon. Men også her kom det til en del saker hvor politiet hadde innstilt på andre reaksjonsformer, slik at antall siktede som det ble reist tiltale mot, kom omtrent på høyde med antallet politiet innstilte på å tiltale.

Det ble reist tiltale mot omtrent to tredjedeler av de siktede, men det var stor forskjell på ulike aldersgrupper. Spesielt for ungdom i aldersgruppen 14-17 år ble det benyttet andre reaksjonsformer enn tiltale. Over halvparten av de siktede i denne aldersgruppen fikk påtaleunntatelse eller saken overført til barnevernsnemnd. I de øvrige aldersgruppene under 40 år ble det reist tiltale mot over 80 prosent av de siktede.

Av de siktede var det vel 1 prosent som ble frifunnet. Det var både absolutt og relativt flest frifunnet i de eldste aldersgruppene.

Betinget fengsel eller domsutsettelse/straffeunntatelse ble resultatet for 28 prosent av de



siktede. Det var forholdsvis liten og usystematisk variasjon om gjennomsnittet i de forskjellige aldersgruppene.

Av alle siktede ble 35 prosent dømt til ubetinget fengsel. Knappt 30 prosent fikk ubetinget fengsel som eneste reaksjon og vel 5 prosent fikk ubetinget fengsel kombinert med annen reaksjon. Det var store forskjeller mellom aldersgruppene. I aldersgruppene 14-17 år var det vel 15 prosent av de siktede som fikk slik reaksjon. Tilsvarende tall for aldersgruppen 30-39 år, som lå høyest, var 65 prosent.

I aldersgruppen 14-17 år var det bare for voldsforbrytelser at ubetinget fengsel var mest brukte reaksjon. For alle andre typer av forbrytelser ble overføring til barnevernsnemnd mest brukt. For siktede over 17 år var ubetinget fengsel den vanligste reaksjon i tyverisaker. Omkring to tredjedeler av dem som ble siktet for tyveri, fikk ubetinget fengselsdom.

Blant dem som fikk ubetinget fengselsdom var 35 prosent i tillegg til at de var siktet for minst én forbrytelse også siktet for forseelse. Halvparten av disse kombinerte forbrytelser-/forselesessakene omfattet promillekjøring.

Over halvparten av alle reaksjonene ble gitt innen 2 måneder etter at politiet hadde gitt sin innstilling.

## 2.2. Utmålt straff

I gjennomsnitt ble det utmålt kortere straff ved betingede enn ved ubetingede fengselsdommer. Fjerdeparten av de betingede og tiendeparten av de ubetingede dommene var på under 45 dager. Både ved betingede og ubetingede fengselsdommer var det relativt sett flest med kort utmålt straff i den høyeste aldersgruppen. Blant dem som fikk en delt reaksjon som omfatter både betinget og ubetinget fengsel, ble det registrert lengre fengselsstraffer blant siktede i alderen 14-20 år enn blant dem over 20 år. Dette gjaldt både den ubetingede og den betingede delen av straffen.

Når det gjelder bøter er bildet et annet. Botens størrelse økte med alderen. I aldersgruppen 14-20 år fikk således 15 prosent av de bøtelagte en bot på over 350 kroner, mens dette gjaldt nær 45 prosent av de botlagte over 20 år.

Blant dem det ble reagert mot ble 9 prosent også pålagt å betale erstatning. Erstatningssummen økte med alderen. Mens den lå på under 1 000 kroner for halvparten av de erstatningspliktige i aldersgruppen 14-20 år, ble bare fjerdeparten av de erstatningspliktige 30 år eller eldre pålagt så lavt erstatningsbeløp.

## 2.3. Fengslinger

Når både varetektsfengsling og fengsling etter dom regnes med, ble 36 prosent av alle siktede fengslet. Av alle siktede hadde 28 prosent vært varetektsfengslet. Andelen fengslede var lavest blant 14-17 åringene med 17 prosent, og høyest i aldersgruppen 21-29 år med 55 prosent.

Som nevnt tidligere ble 35 prosent av de siktede dømt til ubetinget fengsel. Av disse ble 98 prosent fengslet, enten ved varetekt før dommen, soning etter dommen eller begge deler. Omkring tre fjerdeparten av de fengselsdømte hadde vært varetektsfengslet. I aldersgruppen 14-17 år gjaldt dette 85 prosent. Rundt 11 prosent av dem som ble dømt til ubetinget fengsel sonet ikke straff etter at dommen var rettskraftig. Dette hand hovedsakelig sammen enten med benådninger (3 prosent av de fengselsdømte) eller at den utmålte straff tilsvarte utholdt varetekt.

Nær halvparten av de varetektsfengslede hadde en varetektstid på minst 2 måneder i forbindelse med den reaksjon som denne undersøkelsen omfatter. Av alle varetektsfengslede fikk 92 prosent ubetinget fengselsdom.

Av alle soningsfangene ble 9 prosent løslatt før soningstidens utløp. For tidlig løslating forekom relativt sett noe oftere blant eldre enn blant yngre soningsfanger.

Omkring 7 prosent av soningsfangene hadde fått permisjon av minst ett døgn varighet. Halvparten av dem uteble ved permisjonstidens utløp.

Mellom 3 og 4 prosent av alle soningsfanger rømte. Rømning skjedde noe oftere blant unge soningsfanger enn blant eldre.

## 3. SIKTEDE

## 3.1. Alder, kjønn, bosted og åsted

I alt 2 340 personer siktet for forbrytelser ferdig etterforsket i januar og februar 1973 var med i undersøkelsen.

Tabell 2. Siktete etter alder og kjønn. Absolutte tall og prosent *Persons charged by age and sex. Absolute figures and per cent*

Kjønn <i>Sex</i>	Absolutte tall <i>Absolute figures</i>							Prosent <i>Per cent</i>						
	I alt <i>Total</i>	14- 17 år <i>years</i>	18- 20 år	21- 24 år	25- 29 år	30- 39 år	40 år og eldre <i>years and more</i>	I alt	14- 17 år	18- 20 år	21- 24 år	25- 29 år	30- 39 år	40 år og eldre
I alt <i>Total</i> .....	2 340	928	434	367	201	209	201	100	40	19	16	8	9	8
Menn <i>Males</i> .....	2 167	856	400	351	187	189	184	100	40	18	16	9	9	8
Kvinner <i>Females</i> ....	173	72	34	16	14	20	17	100	42	20	9	8	11	10

Det var snaut 93 prosent menn og vel 7 prosent kvinner. I årsstatistikken Forbrytelser 1973 var prosentfordelingen henholdsvis 90 og 10. Det var flest unge blant de siktete, 40 prosent tilhørte aldersgruppen 14-17 år. Dersom aldersgruppen 18-20 år regnes med, dekkes nesten 60 prosent av alle siktete. Bare 8 prosent av de siktete var 40 år og eldre.

Når bosted legges til grunn for grupperingen, fordelte de siktete seg på landsdelene omtrent som befolkningen. På Vestlandet var det forholdsvis mange unge blant de siktete, idet nesten halvparten av de siktete var mellom 14 og 17 år. På Østlandet var det forholdsvis få som tilhørte denne aldersgruppen. Den utgjorde bare en tredjepart av de siktete.

Tabell 3. Siktete bosatt i ulike landsdeler, etter alder. Prosent *Persons charged, by age and place of residence. Per cent*

Bosted <i>Place of residence</i>	I alt <i>Total</i>	14- 17 år <i>years</i>	18- 20 år	21- 24 år	25- 29 år	30- 39 år	40 år og eldre <i>years and more</i>	I alt	14- 20 år	21- 29 år	30 år og eldre	Folke- mengden 14 år og eldre 1973 <i>Population 1973, 14 years and more</i>
I alt <i>Total</i> .....	100	40	19	16	8	9	8	100	100	100	100	100
Østlandet <i>Eastern Norway</i> .....	100	34	19	16	10	10	11	54	49	57	65	50
Agderfylkene <i>Agder counties</i> .....	100	45	19	12	9	8	7	4	4	3	3	5
Vestlandet <i>Western Norway</i> .....	100	48	18	16	7	6	5	26	30	25	17	25
Trøndelag <i>Middle Norway</i> .....	100	43	14	13	13	9	8	8	7	8	8	9
Nord-Norge <i>Nothern Norway</i> .....	100	43	23	16	3	9	6	8	10	7	7	11
Byer <i>Urban municipali- ties</i> .....	100	39	19	16	9	9	8	67	67	68	68	46
Herreder <i>Rural munici- palities</i> .....	100	41	18	16	8	8	9	33	33	32	32	54

Av de siktede bodde to tredjeparter i byene, mens byenes andel av hele befolkningen var godt under halvparten. Ved vurdering av tallene kan nevnes at oppklaringsprosenten ved politikamrene i de tre største byene lå betydelig under gjennomsnittet for alle de andre politikamrene i 1973. Dessuten, som tabell 4 viser, hadde omkring tre fjerdedeler av de siktede i denne undersøkelsen begått forbrytelse i bostedskommunen.

Tabell 4. Siktede i ulike aldersgrupper, etter bosted og åsted for forbrytelsen. Prosent *Persons charged in different age groups, by place of residence and scene of the crime. Per cent*

Åsted <i>Scene of crime</i> Bosted <i>Place of residence</i>	I alt <i>Total</i>	14- 17 år <i>years</i>	18- 20 år	21- 24 år	25- 29 år	30- 39 år	40 år og eldre <i>years and more</i>
I alt <i>Total</i> .....	100	100	100	100	100	100	100
Åsted samme kommune som bosted <i>Scene of the crime and residence same municipality</i>	70	75	66	63	66	67	77
Åsted både i bostedskommunen og utenfor, men innen fylket <i>Scene of crime both inside and outside the municipality of residence, but inside the county</i> .....	4	4	4	5	3	2	1
Åsted utenfor bostedskommunen, men innen fylket <i>Scene of crime outside the municipality of residence, but inside the county</i> .....	10	7	13	11	10	12	6
Åsted utenfor bostedskommunen, men innen fylket og utenfor dette <i>Scene of crime outside the municipality of residence, but both inside and outside the county</i> ..	6	7	6	7	4	6	2
Åsted utenfor bostedsfylket <i>Scene of crime outside the county of residence</i> ...	9	6	10	12	14	12	12
Andre kombinasjoner <i>Other combinations</i>	1	1	1	2	3	1	1

Forskjellene er ikke store, men tallene viser at det var de yngste og de eldste aldersgruppene som oftest begikk lovbrudd i bostedskommunen.

Av dem som hadde utført det straffbare forhold utenfor bostedsfylket var gjerningsstedet like ofte i en by som i en herredskommune, når vi ser på siktede under 40 år. Blant siktede 40 år eller eldre var det dobbelt så mange som hadde begått forbrytelsen i byer som i herreder.

### 3.2. Tallet på og arten av forbrytelser

I denne undersøkelsen ble vel 60 prosent av de siktede registrert for 1 forbrytelse. En sammenlikning mellom aldersgruppene viser at andelen som var siktet for én enkelt forbrytelse øker med alderen. Av de siktede 14-17-åringene var det 58 prosent som hadde begått bare én forbrytelse. Tilsvarende tall for siktede 40 år eller eldre var 79 prosent.

Tabell 5. Siktede i ulike aldersgrupper, etter tallet på forbrytelser. Prosent *Persons charged in different age groups, by number of crimes. Per cent*

Tallet på forbrytelser <i>Number of crimes</i>	I alt <i>Total</i>	14- 17 år <i>years</i>	18- 20 år	21- 24 år	25- 29 år	30- 39 år	40 år og eldre <i>years and more</i>
I alt <i>Total</i> .....	100	100	100	100	100	100	100
1 .....	63	58	62	60	68	66	79
2 .....	14	15	15	13	17	15	13
3 - 5 .....	14	16	14	16	8	10	5
6 og flere <i>and more</i> .....	9	11	9	11	7	9	3

Av dem som var siktet for flere forbrytelser hadde nær halvparten begått de straffbare forhold i løpet av en måned, mens knapt 20 prosent var registrert med 5 måneder eller mer mellom første og siste forbrytelse.

Tabell 6. Siktete i ulike aldersgrupper, etter tid mellom første og siste forbrytelse. Prosent  
*Persons charged in different age groups, by time interval between first and last crime. Per cent*

Tid mellom første og siste forbrytelse. Mnd. <i>Time interval between first and last crime. Months</i>	I alt <i>Total</i>	14-17 år <i>years</i>	18-20 år	21-24 år	25-29 år	30-39 år	40 år og eldre <i>years and more</i>
I alt <i>Total</i> .....	100	100	100	100	100	100	100
Under 1 <i>Less than</i> .....	46	40	50	48	66	37	55
1 .....	12	11	14	13	11	14	14
2 - 4 .....	24	28	18	22	18	25	22
5 og over <i>and more</i> .....	18	21	18	17	5	24	9

Tabell 7. Siktete i ulike aldersgrupper, etter forbrytelsens art. Prosent  
*Persons charged in different age groups, by type of crime. Per cent*

Arten av forbrytelse <i>Type of crime</i>	I alt <i>Total</i>	14-17 år <i>years</i>	18-20 år	21-24 år	25-29 år	30-39 år	40 år og eldre <i>years and more</i>
I alt <i>Total</i> .....	100	100	100	100	100	100	100
Forbrytelse mot liv, legeme og helse <i>Offence of violence against the person</i> .....	8	5	9	10	12	12	11
Underslag, bedrageri og dokumentfalsk <i>Embezzlement, fraud and forgery</i> .....	12	2	9	13	20	25	33
Tyverier <i>Larcenies</i> .....	63	78	60	54	50	50	39
Grovt tyveri <i>Aggravated larceny</i> .	42	50	44	40	32	37	19
Simpelt tyveri <i>Simple larceny</i> ...	13	15	7	9	12	10	19
Brukstyveri av motorkjøretøy <i>Theft of motor vehicle</i> .....	8	13	9	5	6	3	1
Andre forbrytelser etter straffeloven <i>Offences n.e.s.</i> .....	12	10	10	16	17	12	16
Forbrytelser utenfor straffeloven <i>Offences against other acts than the Penal Code</i> .....	5	5	12	7	1	1	1

Av de siktete ble 63 prosent siktet for tyveri og 12 prosent for underslag, bedrageri eller dokumentfalsk. Tilsammen 7 prosent ble siktet for innbrudd, skadeverk eller sedelighetsforbrytelser. Disse siste lovbruddene er i tabell 7 gruppert under Andre forbrytelser. Siktete som har begått flere forbrytelser er knyttet til det lovbruddet som har strengeste strafferamme.

I alle aldersklasser var tyveri den vanligste type forbrytelse, men andelen som ble siktet for tyveri sank med stigende alder. I aldersgruppen 14-17 år ble således nesten 80 prosent siktet for tyveri, mens den tilsvarende andel i eldste aldersgruppe var knapt 40 prosent. I aldersgruppen 40 år og eldre var det derimot relativt sett flere enn i de andre aldersgruppene som ble siktet for underslag, bedrageri og dokumentfalsk.

Den relativt høye andel av forbrytelser utenfor straffeloven i aldersgruppen 18-20 år skyldes for en stor del narkotikaforbrytelser.

Hvilke typer forbrytelser som går inn i de 4 hovedgruppene i tabell 8 er beskrevet i kap. 1.4.

Tabell 8. Siktete i ulike aldersgrupper, etter tallet på forbrytelser og hovedgrupper av forbrytelser.  
 Prosent *Persons charged in different age groups, by number and type of crimes. Per cent*

Tallet på forbrytelser Hovedgruppe av forbrytelse <i>Number of crimes Type of crime</i>	I alt <i>Total</i>	14- 17 år <i>years</i>	18- 20 år	21- 29 år	30 år og eldre <i>years and more</i>
I alt <i>Total</i> .....	100	100	100	100	100
Vinningsforbrytelse <i>Offence against property</i> ..	67	70	60	64	74
Vinnings- og voldsforbrytelse <i>Offence against property and of violence</i> .....	1	1	1	2	2
Vinnings- og annen forbrytelse <i>Offence against property and other offence</i> .....	10	12	12	8	3
Voldsforbrytelse <i>Offence of violence</i> .....	7	4	9	9	9
Sedelighetsforbrytelse <i>Sexual offence</i> .....	2	1	1	3	3
Annen forbrytelse <i>Other offence</i> .....	12	11	16	12	8
Andre kombinasjoner av hovedgrupper <i>Other combinations of offences, by groups</i> .....	1	1	1	2	1
1 forbrytelse <i>Offence</i>					
I alt .....	100	100	100	100	100
Vinningsforbrytelse .....	70	76	64	64	73
Voldsforbrytelse .....	11	6	14	14	12
Sedelighetsforbrytelse .....	2	1	1	5	4
Annen forbrytelse .....	17	17	21	17	11
2 og flere forbrytelser <i>Offences and more</i>					
I alt .....	100	100	100	100	100
Vinningsforbrytelse .....	63	63	54	63	75
Vinnings- og voldsforbrytelse .....	4	3	2	6	6
Vinnings- og annen forbrytelse .....	25	30	32	21	10
Voldsforbrytelse .....	1	0	1	2	2
Sedelighetsforbrytelse .....	1	0	1	0	2
Annen forbrytelse .....	3	3	8	3	1
Andre kombinasjoner av hovedgrupper .....	3	1	2	5	4

Av de siktede med 1 forbrytelse i saken hadde 70 prosent begått vinningsforbrytelse og 11 prosent voldsforbrytelse. I aldersgruppen 14-17 år hadde tre fjerdedeler begått vinningsforbrytelse. Sammenlignet med de andre aldersgruppene var det i den yngste relativt få siktet for voldsforbrytelser.

Av dem som var siktet for 2 eller flere forbrytelser hadde 92 prosent begått minst én vinningsforbrytelse. I aldersgruppen 14-17 år var den tilsvarende prosentandel hele 96 prosent.

Andelen siktede med bare vinningsforbrytelser var 63 prosent blant dem med flere siktelser.

### 3.3. Politiets innstilling eller avgjørelse

Tabell 9. Siktete i ulike aldersgrupper, etter politiets innstilling eller avgjørelse. Prosent  
*Persons charged in different age groups, by recommendation or decision. Per cent*

Innstilling/avgjørelse <i>Recommendation/decision</i>	I alt <i>Total</i>	14- 17 år <i>years</i>	18- 20 år	21- 24 år	25- 29 år	30- 39 år	40 år og eldre <i>years and more</i>
I alt <i>Total</i> .....	100	100	100	100	100	100	100
Tiltale <i>Committed for trial</i> .....	66	43	83	83	85	83	74
Forelegg <i>Fine</i> .....	6	2	7	9	8	8	11
Påtaleunlatelse eller overføring til barnevernsnemnd <i>Prosecution suspended or placed under care of Child Welfare Committee</i> .....	23	52	5	4	1	3	2
Henleggelse <i>Prosecution dropped</i> ...	5	3	5	4	6	6	13

Det ble innstilt på tiltale for to tredjeparter av de siktede. I aldersgruppen 14-17 år gjaldt dette 43 prosent, i aldersgruppene 18-39 år nærmere 85 prosent og i den eldste aldersgruppen 74 prosent.

For over halvparten av de siktede i yngste aldersgruppe ble det innstilt på påtaleunlatelse eller på at saken skulle overføres til barnevernsnemnd.

I eldste aldersgruppe var det relativt mange som fikk sin sak henlagt av forskjellige årsaker.

I tilleggstabell 2 er det gitt absolutte tall for siktede etter reaksjonens art, politiets innstilling eller avgjørelse og alder.

## 4. REAKSJONER

### 4.1. Reaksjonens art og politiets innstilling eller avgjørelse

Av de siktede ble 30 prosent dømt til ubetinget fengsel eller ungdomsfengsel og 5 prosent til ubetinget fengsel kombinert med annen reaksjonstype. Fjerdeparten av de siktede fikk betinget fengsel eller domsutsettelse og 8 prosent betinget fengsel og ubetinget bot eller bot ved dom eller forelegg. Påtaleunlatelse ble gitt 23 prosent av de siktede, mens 9 prosent fikk sin sak henlagt eller ble frifunnet. Frifinnelser omfatter hele saken, mens frifinnelser for enkelte tiltalepunkter ikke er registrert.

Av de siktede som politiet innstilte på skulle tiltales fikk 4 prosent senere saken henlagt. Halvparten ble dømt til ubetinget fengsel, ungdomsfengsel eller ubetinget fengsel sammen med annen reaksjonstype. Det var 5 personer som ble dømt til ungdomsfengsel. Noe over tredjeparthen fikk betinget fengsel eller domsutsettelse og 5 prosent betinget fengsel og ubetinget bot eller bot/forelegg. Det ble gitt påtaleunlatelse for 3 prosent. Blant dem som det ble reist tiltale mot ble 2 prosent frifunnet.

Tabell 10. Siktede med forskjellig innstilling eller avgjørelse hos politiet, etter reaksjonens art. Prosent *Persons charged with different recommendation or decision by the police, by result of proceeding. Per cent*

Reaksjon/annen avgjørelse <i>Sanction/other decision</i>	I alt <i>Total</i>	Tiltale <i>Committed for trial</i>	Forelegg <i>Ticket fine</i>	Påtaleunntatelse eller overføring til barnevernsnemnd <i>Prosecution suspended or placing under care of Child Welfare Committee</i>	Ikke tiltale av forskjellige grunner <i>No prosecution for different reasons</i>
I alt <i>Total</i> .....	100	100	100	100	100
Ubetinget fengsel eller ungdomsfengsel <i>Unconditional imprisonment or youth imprisonment</i> .....	30	43	9	2	2
Ubetinget fengsel kombinert med annen type reaksjon <i>Unconditional imprisonment combined with other type of sanction</i> .....	5	7	2	-	1
Betinget fengsel eller domsutsettelse <i>Conditional imprisonment or suspended sentence</i> .....	25	36	5	6	2
Betinget fengsel og ubetinget bot eller bot/forelegg <i>Conditional imprisonment and unconditional fine or fine/ticket fine</i> .....	8	5	77	2	-
Påtaleunntatelse eller overføring til barnevernsnemnd <i>Prosecution suspended or placed under care of Child Welfare Committee</i> .....	23	3	2	89	-
Frifinnelse eller henleggelse <i>Acquittal or prosecution dropped</i> .....	9	6	5	1	95

Av de siktede, som politiet innstilte på skulle få sin sak avgjort med forelegg ble dette resultatet for nær tre fjerdepartar. For 4 prosent ble saken senere henlagt. I alt 16 prosent fikk domsutsettelse, ubetinget eller betinget fengsel. Det ble her registrert 1 frifinnelse.

For nær 90 prosent av dem som det var innstilt på skulle gis påtaleunntatelse endte saken med dette resultatet. Betinget fengsel eller domsutsettelse ble registrert for 6 prosent, mens 2 prosent ble bøtlagt.

Blant de siktede som politiet først henla saken for, viste senere observasjoner at 5 prosent (5 personer) ble dømt til fengselsstraff.

I alt ble 25 personer frifunnet. Andelen av frifinnelser økte med stigende alder. Alle de som ble frifunnet var siktet for 1 forbrytelse.

#### 4.2. Reaksjonens art og straffbares alder

Av de straffbare (domfelte, botlagte og påtalefritatte) i alderen 14-17 år ble 55 prosent gitt påtaleunntatelse. I høyere aldersgrupper forekom påtaleunntatelse sjelden, bare for 3-4 prosent av de straffbare. Når det gjelder bruk av betinget fengsel, betinget fengsel og ubetinget bot eller bot/forelegg er det vanskelig å finne noen entydig samvariasjon med alder. Over halvparten av de straffbare over 40 år fikk slike reaksjoner. Dette er en større andel enn i noen annen aldersgruppe, noe som har sammenheng med at forholdsvis mange av de siktede i denne aldersgruppen hadde begått forbrytelser som ofte avgjøres med forelegg.

Andelen av de straffbare som ble dømt til ubetinget fengsel, alene eller kombinert med en annen reaksjon, økte med alderen opp til aldersgruppen 30-39 år. Andelen som fikk ubetinget fengsel økte fra 16 prosent i aldersgruppen 14-17 år til 65 prosent i aldersgruppen 30-39 år. Blant straffbare 40 år og over fikk knapt 45 prosent slik reaksjon.

Tabell 11. Straffbare i ulike aldersgrupper, etter reaksjonens art. Prosent *Offenders in different age groups, by type of sanction. Per cent*

Reaksjon <i>Sanction</i>	I alt <i>Total</i>	14- 17 år <i>years</i>	18- 20 år	21- 24 år	25- 29 år	30- 39 år	40 år og eldre <i>years and more</i>
I alt <i>Total</i> .....	100	100	100	100	100	100	100
Ubetinget fengsel eller ungdoms- fengsel <i>Unconditional imprisonment or youth imprisonment</i> .....	32	13	40	49	53	58	36
Ubetinget fengsel kombinert med annen type reaksjon <i>Unconditional imprisonment combined with other type of sanction</i> .....	6	3	7	9	5	7	8
Betinget fengsel eller domsut- settelse <i>Conditional imprisonment or suspended sentence</i> .....	28	24	35	28	29	25	33
Betinget fengsel og ubetinget bot eller bot/forelegg <i>Conditional imprisonment and unconditional fine or fine/ticket fine</i> .....	9	5	14	10	12	8	20
Påtaleunntatelse eller overføring til barnevernsnemnd <i>Prosecution suspended or placed under care of Child Welfare Committee</i> .....	25	55	4	4	1	2	3

#### 4.3. Siktete og straffbare etter lovbruddets art

Både siktete og straffbare blir i kriminalstatistikken registrert med den forbrytelse av flere som har strengeste strafferamme. Snaut 40 prosent ble siktet for mer enn 1 forbrytelse.

Prosentene i tabell 12 er bereknet ut fra 2 340 siktete og 2 136 straffbare. Av de siktete ble 204 enten frifunnet eller fikk saken henlagt av politi eller statsadvokat.

Tabell 12. Siktete og straffbare i ulike aldersgrupper, etter lovbruddets art. Prosent *Persons charged and offenders in different age groups, by type of offence. Per cent*

Lovbrudd <i>Offence</i>	Siktete <i>Persons charged</i>					Straffbare <i>Offenders</i>				
	I alt <i>Total</i>	14- 17 år <i>years</i>	18- 20 år	21- 29 år	30 år og eldre <i>years and more</i>	I alt	14- 17 år	18- 20 år	21- 29 år	30 år og eldre
I alt <i>Total</i> .....	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Forbrytelse mot liv, le- geme og helbred <i>Offence of violence against the person</i> .....	8	5	9	11	11	8	4	10	11	8
Dokumentfalsk, underslag, bedrageri og utroskap <i>For- gery, embezzlement, fraud and breach of trust</i> .....	11	2	10	15	29	12	3	9	16	34
Tyverier <i>Larcenies</i> .....	63	79	59	53	45	61	78	57	51	41
Grovt tyveri <i>Aggravated larceny</i> .....	42	51	43	37	28	42	52	40	38	26



Tabell 12 (forts.). Siktete og straffbare i ulike aldersgrupper, etter lovbruddets art. Prosent  
*Persons charged and offenders in different age groups, by type of offence. Per cent*

Lovbrudd	Siktete					Straffbare				
	I alt	14-17 år	18-20 år	21-29 år	30 år og eldre	I alt	14-17 år	18-20 år	21-29 år	30 år og eldre
Tyverier (forts.). <i>Larcenies (cont.).</i>										
Simpelt tyveri og brukstyveri av motorkjøretøy <i>Simple larceny and theft of motor vehicle</i> .....	21	28	16	16	17	19	26	17	13	15
Annen forbrytelse <i>Offence n.e.s.</i> .....	18	14	22	21	15	17	14	22	20	15
Forseelser <i>Misdemeanours</i>	..	..	..	..	..	2	1	2	2	2

Ved sammenlikning av lovbruddet knyttet til siktede og straffbare er det en del vanskeligheter som en må være oppmerksom på. Det går som regel en viss tid mellom politiets innstilling i saken og reaksjonstidspunktet. Det kan derfor tenkes at det for en utvalgt siktet allerede forelå en siktelse for en forbrytelse ferdig etterforsket før 1/1 -73. Det kan også tenkes at før saken kommer til endelig avgjørelse kommer det til ytterligere forbrytelser ferdig etterforsket etter utgangen av februar 1973. Slike situasjoner kan føre til at siktelsen blir utvidet til å gjelde flere forbrytelser enn de som ble ferdig etterforsket i januar - februar. Det kan nevnes at av de siktede i januar - februar 1973 ble 45 prosent siktet for forbrytelser også i løpet av de siste 10 måneder i 1973. Videre kan siktede bli frikjent for enkelte tiltalepunkt, eller reaksjonen kan være en såkalt fellesstraff. Det vil si at den omfatter også en tidligere reaksjon. Blant dem som ble dømt til ubetinget fengsel alene eller kombinert med annen reaksjonstype var det 10 prosent som fikk fellesstraff. Alt i alt er det således en rekke forhold som gjør det vanskelig å knytte entydige forbindelser mellom den enkelte siktelse og reaksjon.

Snaut 2 prosent av de siktede fikk ikke reaksjon for forbrytelsen, men ble istedet ilagt bot for forseelse. To tredjeparter av disse foreleggene gjaldt drukkenskap.

Forbrytelsenes sammensetning blant siktede og straffbare under 30 år viser likevel små variasjoner. I aldersgruppen 30 år eller eldre var variasjonen noe større. Det var relativt flere straffbare enn siktede for dokumentfalsk, underslag, bedrageri eller utroskap. Dette henger noe sammen med at tallet på straffbare og siktede for slike forbrytelser var praktisk talt det samme, mens det i alt var 80 færre straffbare enn siktede i denne aldersklassen.

#### 4.4. Reaksjonens art, lovbrudd og alder

Tabellene 13 og 14 gir fordelingen av reaksjonstype i de forskjellige aldersgrupper på noen hovedgrupper av lovbrudd.

Som det går fram av tabell 12 gjaldt 60 prosent av alle reaksjonene tyveri. Dette fører til at det for enkelte andre lovbruddgrupper blir relativt små tall. Når det gjelder voldsforbrytelser er det i alle aldersgrupper slik at forflytting av én person fra én reaksjonsgruppe til en annen slår ut med 2-3 prosentpoeng. Det samme gjelder for dokumentfalsk, underslag m.m. i aldersgruppen 14-20 år, og for andre lovbrudd, men her bare i eldste aldersklasse.

Ved vurdering av prosentfordelingene kan ellers nevnes at straffeloven ikke gir adgang til å ilegge bot som eneste reaksjon for grovt tyveri. Under særdeles formildende omstendigheter kan det gis bot for simpelt tyveri.

Straffbare i alderen 14 til 17 år utgjorde vel 40 prosent av samtlige straffbare. I denne aldersgruppen fikk 55 prosent påtaleunntatelse. 16 prosent fikk dom på ubetinget fengsel alene eller kombinert med annen reaksjon. Resten, 29 prosent, fikk en betinget reaksjon og/eller bot/forelegg. Overfor straffbare i denne aldersgruppen var påtaleunntatelse den vanligste reaksjon for alle typer lovbrudd bortsett fra forbrytelser mot liv, legeme og helbred. For slike forbrytelser var ubetinget fengsel den mest brukte reaksjon.

Tabell 13. Straffbare i alderen 14 - 17 år i ulike lovbruddsgrupper, etter reaksjonens art. Prosent  
*Offenders aged 14 - 17 in different groups of offences, by sanction. Per cent*

Lovbrudd <i>Offence</i>	I alt <i>Total</i>	Ubetinget fengsel, ungdoms- fengsel eller u- betinget fengsel kombinert med annen reaksjons- type <i>Unconditio- nal impri- sonment, youth im- prisonment or uncondi- tional im- prisonment combined with other type of sanction</i>	Betinget fengsel eller domsut- settelse <i>Conditio- nal impri- sonment or suspended sentence</i>	Betinget fengsel og ube- tinget bot eller bot/fore- legg <i>Conditio- nal impri- sonment and un- conditio- nal fine or fine/ ticket fine</i>	Påtaleunn- latelse etter straffe- prosess- loven el- ler bar- neverns- loven <i>Charge with draun</i>
I alt <i>Total</i> .....	100	16	24	5	55
Forbrytelse mot liv, legeme og helbred <i>Offence of violence against the person</i> .....	100	38	26	26	10
Dokumentfalsk, underslag, bedrageri og utroskap <i>Forgery, embezzlement, fraud and breach of trust</i> .....	100	22	37	-	41
Tyverier <i>Larcenies</i> .....	100	15	23	2	60
Grovt tyveri <i>Aggravated larceny</i>	100	21	27	1	51
Andre lovbrudd <i>Other offences</i> .....	100	12	29	12	47

For straffbare 18 år og over var ubetinget fengsel den mest brukte reaksjon, idet 54 prosent fikk slik straff. Andelen som fikk ubetinget fengselstraff var noe lavere i aldersgruppen 18-20 år enn i aldersgruppene over 20 år. Det var bare for tyveri at mer enn halvparten av de straffbare fikk ubetinget fengsel. Når alle som ble idømt straff for tyveri sees under ett fikk 65 prosent ubetinget fengsel, tilsvarende tall for grovt tyveri var 71 prosent. For andre typer av lovbrudd enn tyveri var det samlet sett litt over 40 prosent av de straffbare som fikk ubetinget fengsel.

Tabell 14. Straffbare 18 år og eldre i ulike lovbrudds- og aldersgrupper, etter reaksjonens art.  
 Prosent *Offenders 18 years and more in different offence and age groups, by type of  
 sanction. Per cent*

Lovbrudd. Alder <i>Offence. Age</i>	I alt <i>Total</i>	Ubetinget fengsel, ungdoms- fengsel eller u- betinget fengsel kombinert med annen reaksjons- type <i>Unconditio- nal impri- sonment, youth im- prisonment or uncondi- tional im- prisonment combined with other type of sanction</i>	Betinget fengsel eller domsut- settelse <i>Conditio- nal impri- sonment or suspended sentence</i>	Betinget fengsel og ube- tinget bot eller bot/fore- legg <i>Conditio- nal impri- sonment and un- conditio- nal fine or fine/ ticket fine</i>	Påtaleunn- latelse etter straffe- prosess- loven <i>Charge with drawn</i>
Alle straffbare <i>All offenders</i> .....	100	54	30	13	3
18-20 år <i>years</i> .....	100	47	35	14	4
21-29 " .....	100	58	28	11	3
30 år og eldre <i>years and more</i> .....	100	55	28	14	3
Forbrytelse mot liv, legeme og hel- bred <i>Offence of violence against the person</i> .....	100	41	14	44	1
18-20 år .....	100	29	20	51	-
21-29 " .....	100	44	14	42	-
30 år og eldre .....	100	54	7	36	3
Dokumentfalsk, underslag, bedrageri og utroskap <i>Forgery, embezzlement, fraud and breach of trust</i> .....	100	43	45	9	3
18-20 år .....	100	30	62	3	5
21-29 " .....	100	46	49	5	-
30 år og eldre .....	100	45	37	14	4
Tyverier <i>Larcenies</i> .....	100	65	29	3	3
18-20 år .....	100	57	34	5	4
21-29 " .....	100	69	26	2	3
30 år og eldre .....	100	69	26	3	2
Grovt tyveri <i>Aggravated larceny</i> .....	100	71	25	2	2
18-20 år .....	100	64	31	3	2
21-29 " .....	100	73	23	2	2
30 år og eldre .....	100	81	18	1	-
Andre lovbrudd <i>Other offences</i> .....	100	44	28	24	4
18-20 år .....	100	38	34	24	4
21-29 " .....	100	49	25	21	5
30 år og eldre .....	100	43	27	30	-

For forbrytelser mot liv, legeme og helbred var betinget fengsel og ubetinget bot eller bot/forelegg den vanligste reaksjon når straffbare i aldersgruppen 14-17 år holdes utenfor, men andelen som fikk slik reaksjon avtok med alderen, fra 51 prosent for aldersgruppen 18-20 år til 36 prosent for straffbare over 30 år. Til gjengjeld økte andelen som fikk ubetinget fengsel for slike forbrytelser med alderen. Slik straff ble således resultatet for over halvparten av de straffbare over 30 år.

For dokumentfalsk, underslag, bedrageri eller utroskap fikk over 60 prosent av dem i alderen 18 til 20 år betinget fengsel eller domsuttsettelse. Rundt 45 prosent av de straffbare over 20 år ble dømt til ubetinget fengsel. Når yngste aldersgruppe (14-17 år) holdes utenfor blir få saker avgjort med påtaleunnlatelse. I de andre aldersgruppene var det under 5 prosent som fikk påtaleunnlatelse.

#### 4.5. Utmålt straff

I alt 539 av de 2 136 straffbare ble dømt til betinget fengsel. Av disse fikk fjerdeparten en utmålt straff på under 45 dager, 35 prosent fikk fra 45 til 89 dager og nær 40 prosent 90 dager eller mer.

Tabell 15. Fengselsdømte i ulike aldersgrupper, etter utmålt straff. Prosent *Persons sentenced to imprisonment in different age groups, by term of imprisonment. Per cent*

Utmålt straff <i>Term of imprisonment</i>	I alt <i>Total</i>	14- 17 år <i>years</i>	18- 20 år	21- 24 år	25- 29 år	30 år og eldre <i>years and more</i>
<b>Betinget fengsel</b> <i>Conditional imprisonment</i>						
I alt <i>Total</i> .....	100	100	100	100	100	100
Under 45 dager <i>days</i> .....	26	23	25	28	23	33
45-89 dager .....	35	30	41	32	27	45
90 dager og over <i>days and over</i> .....	39	47	34	40	50	22
<b>Ubetinget fengsel</b> <i>Unconditional imprisonment</i>						
I alt .....	100	100	100	100	100	100
Under 45 dager .....	9	6	8	7	12	12
45-89 dager .....	17	18	17	13	18	22
90 dager - 5 måneder <i>days - months</i> ...	28	18	33	33	28	25
6 måneder og over <i>months and over</i> ....	46	58	42	47	42	41

Yngste og eldste aldersgruppe bryter det mønsteret som ellers synes å gjelde, nemlig at andelen som fikk 90 dager eller mer økte med alderen. Ut fra et slikt mønster er det overvekt av lange fengselsstraffer i yngste aldersgruppe mens det i eldste aldersgruppe er overvekt av korte straffer. Når det gjelder eldste aldersgruppe viser en finere aldersgruppering at det først og fremst var straffbare over 40 år som fikk korte betingede fengselstraffer, idet det bare var 15 prosent som fikk 90 dager eller mer.

Ubetinget fengsel eller ungdomsfengsel ble resultatet for 690 personer. Knappt halvparten av disse fikk et halvt år eller mer. De øvrige fordelte seg med den ene halvparten på gruppen 90 dager-5 måneder og den andre på gruppen under 90 dager.

Det ble utmålt relativt kortest frihetsberøvelse i eldste aldersgruppe, der tredjeparten ble dømt til ubetinget fengsel under 90 dager. I aldersgruppene fra 14 til 20 år var det bare fjerdeparten som fikk så kort straff. I yngste aldersgruppe, 14-17 år, ble 58 prosent dømt til ungdomsfengsel eller fengsel et halvt år eller mer. Blant dem som var eldre fikk mellom 41 og 47 prosent en utmålt straff på minst 6 måneder.

I alt 113 personer fikk en delt reaksjon på ubetinget og betinget fengsel. Det var også her en tendens til at det ble utmålt relativt lengere fengselsstraffer i aldersgruppene 14-20 år enn blant dem over 20 år, både når det gjaldt den ubetingede og den betingede del.

Det ovenstående gir inntrykk av at det ble reagert strengest mot de helt unge siktede, men her må en være klar over at det i yngste aldersgruppe var langt færre av de straffbare som fikk fengselsstraff enn i andre aldersgrupper. I aldersgruppen 14-17 år var det således bare 16 prosent som fikk ubetinget fengsel, mens tilsvarende prosenttall for de øvrige aldersgrupper varierte fra 45 til 65 prosent. For flere i yngste enn i andre aldersgrupper omfattet den aktuelle reaksjon 2 eller flere forbrytelser. Av dem som fikk ubetinget fengsel var det også de yngste som oftest hadde en betinget fengselsdom fra tidligere; 20 prosent i aldersgruppen 14-17 år, 12 prosent i aldersgruppen 18-20 år og nesten ingen i eldre aldersgrupper. Det kan også nevnes at av dem som fikk ubetinget fengsel var det en større andel i yngste enn i andre aldersgrupper som hadde begått grovt tyveri eller voldsforbrytelse. Alt i alt, ser det ut til at ubetinget fengselsstraff helst ikke ble brukt overfor de yngste aldersgrupper med mindre det straffbare forhold gjaldt nokså alvorlige lovbrudd eller en omfattende kriminell virksomhet.

Tabell 16. Personer i ulike aldersgrupper dømt til ubetinget og betinget fengsel, etter utmålt straff. Prosent *Persons sentenced to unconditional and conditional imprisonment in different age groups, by term of imprisonment. Per cent*

Alder Age	Ubetinget fengsel <i>Unconditional imprisonment</i>			Betinget fengsel <i>Conditional imprisonment</i>		
	I alt <i>Total</i>	Under 45 dager <i>Under 45 days</i>	45 dager og lenger <i>45 days and more</i>	I alt	Under 45 dager	45 dager og lenger
I alt <i>Total</i> .....	100	34	66	100	19	81
14-20 år <i>years</i> .....	100	27	73	100	14	86
21 år og eldre <i>years and more</i> .....	100	41	59	100	24	76

Av alle disse delte reaksjonene ble nær to tredjeparter registrert blant dem under 21 år.

Det var 63 av alle straffbare som ble dømt til en delt reaksjon på betinget fengsel og ubetinget bot. En sammenlikning mellom aldersgruppene i tabell 17 viser at det var en tendens til å idømme straffbare under 21 år lengere fengselsstraff og lavere bot enn straffbare som var 21 år eller eldre.

Tabell 17. Personer i ulike aldersgrupper dømt til betinget fengsel og ubetinget bot, etter utmålt fengselstid og botens størrelse. Prosent *Persons sentenced to conditional imprisonment and fine in different age groups, by term of imprisonment and amount of fine. Per cent*

Alder Age	I alt <i>Total</i>	Fengselstid <i>Term of imprisonment</i>		I alt	Botens størrelse <i>Amount of fine</i>	
		Under 45 dager <i>Under 45 days</i>	45 dager og lenger <i>45 days and more</i>		Inntil kr. 350 <i>Up to</i>	Kr. 351 eller mer <i>or more</i>
I alt <i>Total</i> .....	100	48	52	100	44	56
15-20 år <i>years</i> .....	100	43	57	100	54	46
21 år og eldre <i>years and more</i> .....	100	54	46	100	32	68

Tabell 18. Botlagte i ulike aldersgrupper, etter botens størrelse. Prosent *Persons fined in different age groups, by amount of fine. Per cent*

Botens størrelse <i>Amount of fine</i>	I alt <i>Total</i>	14-20 år <i>years</i>	21-29 år	30 år og eldre <i>years and more</i>
I alt <i>Total</i> .....	100	100	100	100
Inntil kr. 350 <i>Up to</i> .....	69	85	56	56
Kr. 351 eller mer <i>or more</i> .....	31	15	44	44

I alt 136 av de straffbare ble ilagt bot enten ved dom eller ved forelegg. Botens størrelse øker med alderen. I aldersgruppen under 21 år fikk således 15 prosent av de botlagte en bot som var over 350 kroner, mens det gjaldt nær 45 prosent av de botlagte fra 21 år og oppover.

#### 4.6. Påtaleunntatelse etter barnevernsloven

I alt 475, eller halvparten, av de siktede i aldersgruppen 14-17 år fikk sin straffesak overført til barnevernsnemnd. Av alle siktede i alderen 14-17 år var det bare omtrent fjerdeparten som var registrert som klienter i barnevernet i 1973, i den forstand at det var satt i verk vernetiltak. Av dem som fikk sin sak overført til barnevernet var altså ikke mer enn halvparten registrert som klienter i barnevernet i 1973. Til tross for dette er andelen barnevernsklienter langt høyere blant ungdom som er siktet for forbrytelser enn blant andre ungdommer. Bare litt over 1 prosent av alle barn i

alderen 14-17 år var registrert som barnevernsklinter i 1973.

#### 4.7. Erstatning

Av dem det ble reagert mot ble 9 prosent også pålagt å betale erstatning.

En fordeling av antall erstatninger på de forskjellige aldersgruppene viste at vel 40 prosent falt på aldersklassen 14-20 år. De straffbare i denne alderen utgjorde, som tidligere nevnt, 60 prosent av samtlige.

Tabell 19. Personer i ulike aldersgrupper pliktige til å betale erstatning, etter beløpets størrelse. Prosent *Persons sentenced to pay compensation in different age groups, by amount of compensation. Per cent*

Erstatningens størrelse <i>Amount of compensation</i>	I alt <i>Total</i>	14-20 år <i>years</i>	21-29 år	30 år og eldre <i>years and more</i>
I alt <i>Total</i> .....	100	100	100	100
Under kr. 1 000 <i>Less than</i> .....	44	52	44	25
Kr. 1 000 - 1 999 .....	14	10	21	9
Kr. 2 000 eller mer <i>or more</i> .....	42	38	35	66

Knappt 45 prosent av alle erstatningene var på under 1 000 kroner. Erstatningssummen økte med alderen. Mens den i aldersgruppen 14-20 år lå på under 1 000 kroner for over halvparten av de erstatningspliktige, var det bare fjerdeparten av erstatningspliktige 30 år eller eldre som måtte betale et så lavt beløp.

#### 4.8. Forseelser

Av de 1 002 straffbare som fikk fengselstraff eller bot hadde 35 prosent begått både forbrytelse og forseelse.

Tabell 20. Straffbare i ulike alders- og reaksjonsgrupper, etter sammensetning av lovbrudd. Prosent *Persons sentenced in different age groups and type of sanction, by combination of offences. Per cent*

Lovbrudd <i>Offence</i>	I alt <i>Total</i>				Ungdomsfengsel, ubetinget fengsel eller betinget og betinget fengsel <i>Youth imprisonment, unconditional imprisonment or unconditional and conditional imprisonment</i>				Betinget fengsel og ubetinget bot eller bot/forelegg <i>Conditional imprisonment and unconditional fine or fine/ticket fine</i>			
	I alt <i>Total</i>	14-20 år <i>years</i>	21-29 år	30 år og eldre <i>and more</i>	I alt	14-20 år	21-29 år	30 år og eldre	I alt	14-20 år	21-29 år	30 år og eldre
	I alt <i>Total</i> .....	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Bare forbrytelse <i>Crime only</i> .....	65	57	66	78	65	57	67	77	65	55	63	82
Forbrytelse og forseelse <i>Crime and misdemeanour</i>	35	43	34	22	35	43	33	23	35	45	37	18

Det er i de yngste aldersgrupper slike kombinerte lovbruddsaker er mest vanlige. I aldersgruppen 14-20 år utgjorde slike saker således 43 prosent, mens de i aldersgruppen 30 år eller eldre utgjorde 22 prosent.

En fordeling av forseelsene etter type viser at 60 prosent hadde med veitrafikk å gjøre. Vel 40 prosent av alle de kombinerte sakene omfattet promillekjøring, mens en fjerdepart omfattet drukken-skap eller narkotikamisbruk sammen med forbrytelse.

Tabell 21. Straffbare for både forbrytelser og forseelser i ulike alders- og reaksjonsgrupper, etter forseelsens art. Prosent *Persons sentenced both for crime and misdemeanour in different age and sanctiongroups, by type of misdemeanour. Per cent*

Forseelse <i>Misdemeanour</i>	I alt <i>Total</i>				Ungdomsfengsel, ubetinget fengsel eller ubetinget og betinget fengsel <i>Youth imprisonment, uncon- ditional imprisonment or unconditional and conditional imprisonment</i>				Betinget fengsel og ube- tinget bot eller bot alene <i>Conditional imprisonment and unconditional fine or fine only</i>			
	I alt	14-	21-	30 år	I alt	14-	21-	30 år	I alt	14-	21-	30 år
	<i>Total</i>	<i>20 år years</i>	<i>29 år</i>	<i>og eldre and more</i>	<i>Total</i>	<i>20 år</i>	<i>29 år</i>	<i>og eldre</i>	<i>Total</i>	<i>20 år</i>	<i>29 år</i>	<i>og eldre</i>
I alt <i>Total</i> .....	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Vegtrafikkloven <i>Traffic misdemean- our</i> .....	60	62	60	56	70	70	71	70	20	33	5	-
Promillekjøring <i>Driving under     influence of     alcohol</i> .....	42	36	48	50	50	41	58	62	10	18	-	-
Løsgjengerloven eller legemiddel- loven <i>Misdemean- our of drunken- ness or posses- sion of drug</i> .....	24	25	26	14	17	20	15	10	51	41	81	30
Straffeloven eller andre lover <i>Other misdemeanours</i> ....	16	13	14	30	13	10	14	20	29	26	14	70

I alle aldersklassene var promillekjøring hyppigst forekommende forseelse i kombinerte saker, men denne forseelsestypen var likevel vanligst i den eldste aldersgruppen. I aldersgruppen 30 år og eldre forekom promillekjøring i halvparten av de kombinerte lovbruddsakene. Ingen sak som omfattet forbrytelse og promillekjøring ble avgjort med betinget fengsel og ubetinget bot eller bot/forelegg når den siktede var over 20 år. Av de 7 som fikk slik reaksjon for promillekjøring var 6 under 18 år. I alderen 30 år eller eldre forekom forseelser mot straffeloven og andre lover i 30 prosent av de kombinerte sakene. Det var for det meste naskerier i disse sakene.

#### 4.9. Behandlingstiden

Over halvparten av alle reaksjonene ble gitt innen 2 måneder etter at politiet hadde gitt sin innstilling i saken, og mindre enn en fjerdepart av alle sakene trengte lenger behandlingstid enn 4 måneder.

Tabell 22. Reaksjoner av ulike slag, etter medgått tid fra saken ble ferdig etterforsket av politiet til reaksjon ble gitt. Prosent *Sanctions of different kinds, by time interval between closure of investigation and sanction by type of sanction. Per cent*

Reaksjon <i>Sanction</i>	I alt <i>Total</i>	Under 2 måneder <i>Under 2 months</i>	2-3 måneder	4-5 måneder	6 måneder eller flere måneder <i>months and more</i>
I alt <i>Total</i> .....	100	55	22	9	14
Påtaleunntatelse etter straffeprosessloven eller overføring av straffesaken til barnevernsnemnd <i>Prosecution suspended or placing under care of Child Welfare Committee</i>	100	90	9	1	0
Betinget fengsel, domsutsettelse eller betinget fengsel og ubetinget bot <i>Conditional imprisonment, suspended sentence or conditional imprisonment and unconditional fine</i> .....	100	38	26	14	22
Bot eller forelegg <i>Fine or ticket fine</i>	100	65	20	8	7
Ubetinget fengsel, ungdomsfengsel, ubetinget fengsel og betinget fengsel eller sikring <i>Unconditional imprisonment, youth imprisonment, unconditional imprisonment and conditional imprisonment or security detention</i> .....	100	49	25	10	16

Av de sakene som endte med påtaleunntatelse ble 90 prosent ferdig behandlet i løpet av ett par måneder. Også de sakene der det ble ilagt bot ble behandlet ganske raskt, idet omtrent to tredjedeler var avgjort innen 2 måneder. Nesten halvparten av dommene på ubetinget fengsel, ble avsagt i løpet av 2 måneder etter at politiet hadde ferdig etterforsket saken, mens dette var tilfellet for 38 prosent når reaksjonen var betinget fengsel, domsutsettelse eller betinget fengsel og ubetinget bot.

En behandlingstid på 1 år eller lengre gjaldt 3 prosent av alle sakene.

## 5. FENGSELEDE

I alt 849 av de 2 340 siktede ble fengslet. Dette svarer til 36 prosent.

For fjerdeparten av de fengslede varte fengselstiden mindre enn 60 dager. Nær tredjedelen satt mer enn et halvt år i fengsel.

Omtrent 28 prosent av de siktede var varetektsfengslet en eller flere ganger. Av de varetektsfengslede hadde nesten 30 prosent en varetektstid på under 21 dager.

Blant de siktede som fikk saken henlagt eller som ble frifunnet hadde 2-3 prosent vært varetektsfengslet. De fleste hadde en varetektstid på under 10 dager. En person som ble frifunnet hadde utholdt en varetektstid på 45 dager.

Blant dem som fikk påtaleunntatelse, domsutsettelse, forelegg, betinget fengsel og/eller ubetinget bot var det mellom 3 og 4 prosent som hadde vært varetektsfengslet. Halvparten hadde sittet inne mindre enn 10 dager. Av de botlagte avsonet noen få promille den subsidiære fengselsstraffen.

For 10 prosent av dem som ble dømt til ubetinget fengsel, ungdomsfengsel eller ubetinget fengsel sammen med annen reaksjonstype gjaldt dommen en fellesstraff. Fellesstraff forekom oftest blant de unge siktede. Blant dem i alderen 14-20 år fikk således 18 prosent slik dom mens det bare var noen meget få dommer av denne typen i aldersklassen 30 år og eldre (2 prosent). I 83 prosent av tilfellene, der dommen var fellesstraff, var den tidligere reaksjon betinget. Denne andelen var høyest i aldersgruppen 14-17 år med 94 prosent.

I alt 797 av de 812 som ble dømt til ubetinget fengsel ble fengslet. I yngste aldersgruppe, 14-17 år, ble alle fengslet. At snaut 2 prosent ikke ble fengslet i det hele tatt skyldes hovedsakelig benådninger.

Av de fengselsdømte sonet femteparten under 2 måneder og tredjedelen 6 måneder eller mer.



Tabell 23. Fengselsdømte i ulike aldersgrupper, etter utholdt anstalttid. Prosent *Prisoners in different age groups, by prisoner days. Per cent*

Alder Age	I alt Total				Fengsel, ungdomsfengsel eller sikring <i>Prison, youth prison or security detention</i>				Varetekt Custody			
	I alt Total	Under 2 mnd. months	2-5 mnd.	6 mnd. og over months and over	I alt	Under 2 mnd.	2-5 mnd.	6 mnd. og over	I alt	Under 1 mnd.	1 mnd.	2 mnd. og over
I alt Total ..	100	20	46	34	100	31	45	24	100	31	21	48
14-17 år years	100	25	45	30	100	40	47	13	100	21	22	57
18-20 " .....	100	20	52	28	100	33	48	19	100	30	27	43
21-24 " .....	100	15	45	40	100	27	44	29	100	38	14	48
25-29 " .....	100	19	40	41	100	31	43	26	100	39	10	51
30-39 " .....	100	20	45	35	100	23	45	32	100	32	23	45
40 år og eldre years and more	100	28	42	30	100	35	42	23	100	30	24	46

Det var i aldersgruppene 21-29 år vi fant relativt sett flest lange fengselsopphold. Rundt 40 prosent hadde en fengselstid på minst 6 måneder. Både i lavere og høyere aldersgrupper var det mindre enn 40 prosent som hadde så lange fengselsopphold.

Det var 723 av de fengselsdømte som sonet hele eller deler av straffen etter at dommen var rettskraftig. At 11 prosent ikke ble satt inn for soning etter dommen, henger bl.a. sammen med benådninger og soningsudyktighet, og at dommen hadde en utmålt straff tilsvarende varetektstiden eller små avvik fra denne. I aldersklassen 14-20 år hadde 8 prosent utholdt straffen ved varetekt. Gjennomsnittet for alle aldersgrupper under ett var vel 5 prosent. Over halvparten av disse reaksjonene var ubetinget og betinget fengsel (delt dom). Tallet på benådninger og soningsudyktige tilsvarer nesten 4 prosent.

Vel 30 prosent av de fengselsdømte sonet kortere tid enn 2 måneder etter at dommen var avsagt.

I gjennomsnitt hadde aldersgruppen 14-17 år kortest gjenstående soningstid. For hele 40 prosent gjenstod under 2 måneder. Til gjengjeld var det denne aldersgruppen som i gjennomsnitt tilbrakte lengst tid i varetekt, idet nærmere 60 prosent hadde sittet i varetekt i 2 måneder eller mer.

Tre fjerdeparten av alle som ble dømt til ubetinget fengsel, ungdomsfengsel eller ubetinget fengsel sammen med annen type reaksjon hadde vært varetektsfengslet. Andelen var høyest i aldersgruppene under 21 år, der 81 prosent var varetektsfengslet én eller flere ganger. Imidlertid var det blant de varetektsfengslede på 30 år og eldre mer enn tredjeparten som hadde minst 2 varetektsfengslinger i forbindelse med den aktuelle reaksjon. Fjerdeparten av de varetektsfengslede under 30 år hadde vært i varetekt minst 2 ganger.

Vel 1 prosent av de fengselsdømte avsonet samtidig subsidiær straff for ubetalt bot. Den subsidiære straffen varte under 10 dager for over halvparten av dem som sonet slik straff.

Det var 22 prosent av soningsfangene som hadde reststraff etter tidligere løslating. Relativt sett var det dobbelt så mange i alderen 30 år og eldre som i aldersgruppen 14-20 år.

I alle aldersklassene ble rundt 2 prosent fritatt for å sone hele eller deler av den resterende soningstiden etter tidligere løslating på prøve.

Av alle soningsfangene ble 9 prosent løslatt kort tid før dette egentlig skulle skje (fengselsloven §45). For tidlig løslating forekommer relativt sett noe oftere blant eldre soningsfanger enn blant yngre. Blant soningsfanger i alderen 30 år eller eldre ble 13 prosent løslatt noe for tidlig. Blant dem som var under denne alderen var det bare rundt 7 prosent som ble løslatt før tiden.

Nesten halvparten ble registrert med reststraff etter siste løslating.

Noe over femteparten av de frihetsberøvede sonet flere reaksjoner i sammenheng. Som nevnt tidligere omfatter dette tallet også reaksjoner for forseelser.

Omkring 10 prosent sonet tidligere og 9 prosent senere reaksjon fortløpende med den fengselsdommen som ble gitt for de forbrytelsene politiet hadde ferdig behandlet i januar og februar 1973.

Dessuten sonet 3 prosent 3 reaksjoner sammenhengende.

Omkring 7 prosent av soningsfangene fikk permisjon av minst ett døgns varighet. Permisjoner skjedde hyppigst i aldersgruppen 21-29 år, der 10 prosent hadde hatt permisjon. Blant de permitterte uteble halvparten ved permisjonstidens utløp. Uteblivelsene forekom hyppigst i alderen 21-29 år.

Det var mellom 3 og 4 prosent av alle soningsfangene som rømte. Rømninger skjedde noe oftere blant de yngste soningsfangene. I aldersgruppen 14-20 år rømte nær 5 prosent av soningsfangene.

Mellom 3 og 4 prosent ble refset for udisiplinær adferd. Det var relativt sett flest refset i aldersgruppen 21-29 år, der dette gjaldt 5 prosent.

## 6. TILBAKEFALL

Av de 2 340 siktede var nær halvparten siktet for forbrytelser også i årene 1970-1972. Det var 23 prosent siktet i ett av årene, 16 prosent i to av årene og 10 prosent i hvert av årene 1970-1972.

Tabell 24. Tilbakefall blant siktede for forbrytelser ferdig etterforsket i januar og februar 1973 i ulike aldersgrupper, etter siktelse i 1970 - 1972 og 1974. Prosent *Recidivism among persons charged in January and February 1973 in different age groups, by charges in 1970 - 1972 and 1974. Per cent*

Alder Age	Siktet i alt 1970- 1972 <i>Charged 1970- 1972 total</i>	Siktet i 1 av årene <i>Charged in 1 year</i>			Siktet i 2 av årene <i>Charged in 2 years</i>			Siktet i alle årene 1970- 1972 <i>Charged every years in 1970- 1972</i>		Siktet i 1974 <i>Charged in 1974</i>	
		I alt <i>Total</i>	1970	1971	1972	I alt	1970- og 1971- 1972 <i>and</i>	1971- 1972			
I alt <i>Total</i> .....	49	23	4	6	13	16	3	5	8	10	29
14-17 år <i>years</i> .....	52	25	3	7	15	17	2	4	11	10	35
18-20 " .....	53	22	6	7	9	18	3	6	9	13	28
21-29 " .....	53	27	5	8	14	17	3	6	8	9	25
30 år og eldre <i>years and more</i> .....	35	14	3	4	7	11	3	3	5	10	22

Relativt sett var det flest blant de siktede i aldersgruppene under 30 år som også var siktet i 1970-1972, idet dette gjaldt over halvparten. Blant dem som var eldre var det vel tredjeparten som hadde vært siktet i denne perioden.

Av alle siktede i januar og februar 1973 ble 29 prosent registrert med ny siktelse for forbrytelse i 1974. Den høyeste tilbakefallsprosenten ble målt i aldersgruppen 14-15 år med 37. Færrest tilbakefall var det blant dem på 40 år eller eldre, der 17 prosent ble siktet på nytt i 1974.

## 7. DØDELIGHET

I forbindelse med undersøkelsen ble det registrert i alt 21 døde. Av disse døde 15 i 1973. Det ble henlagt 5 saker i januar og februar 1973 på grunn av død i 1972.

Tabell 25. Dødelighet i 1973 blant siktede menn 15 - 19 år *Mortality rate in 1973 among males charged, aged 15 - 19*

Alder Age	Siktede <i>Persons charged</i>		Døde pr. 10 000 <i>Deaths per 10 000</i>	
	I alt <i>Total</i>	Tallet på døde <i>Number of deaths</i>	Siktede <i>Persons charged</i>	Innbyggere <i>Inhabitants</i>
15-19 år <i>years</i> .....	947	8	84	12

I tabell 25 er alderen på siktede bestemt av fødsels- og dødsdato.

I dette materialet var dødeligheten blant siktede menn i alderen 15-19 år 7 ganger høyere enn i befolkningen.

*Summary in English*

This survey includes the 2 340 persons who were charged with crimes in January and February 1973.

The proportion of males and females were 93 and 7 per cent respectively.

Persons aged 14-17 constituted 40 per cent, and the age group 18-20 years nearly 20 per cent of the total number of persons charged.

Among the persons charged 75 per cent were registered with crimes against property. Of these 63 per cent were charged with larcenies. Among young persons aged 14-17, 78 per cent were charged with such offences.

The police decided to prosecute in 67 per cent of the cases.

Among the persons liable to punishment 38 per cent were sentenced to unconditional and 28 per cent to conditional imprisonment. About 25 per cent of the offenders were given suspension of prosecution. More than half of the youth aged 14-17, were placed under care of child welfare committees.

Among offenders fined, 85 per cent accepted ticket fine.

Nearly 2 per cent of the offenders were acquitted by the court.

Among persons sentenced to unconditional imprisonment 35 per cent were charged with both crime and misdemeanour. In 50 per cent of the cases, the misdemeanour related to driving under influence of alcohol.

The term of imprisonment was shorter in conditional sentences than in unconditional sentences. About 25 per cent of the offenders were sentenced to a term of unconditional imprisonment less than 3 months.

Totally 36 per cent of persons charged were imprisoned and 28 per cent of them were remanded in custody. Only 17 per cent of the youth aged 14-17, were put in prison.

Among offenders sentenced to unconditional imprisonment, 98 per cent were imprisoned. All youth aged 14-17 with such sanction, were put in prison.

Nearly 3 per cent were pardoned.

Exactly 20 per cent of the persons sentenced to unconditional imprisonment served up to 60 days and 34 per cent more than 6 months.

Among persons charged with crimes in 1973 nearly the half had been charged in 1970 - 1972, and 30 per cent had incurred a new charge in 1974.

In this survey the mortality rate among males aged 15-19 in 1973 were 7 times higher than in the whole population this year.

Tabell 1. Siktete etter kjønn/tallet på forbrytelser/hovedgrupper av forbrytelser og alder *Persons charged by sex/number of crimes/type of crimes and age*

Alder Age	Sikt- ede i alt Total	Kjønn Sex		Tallet på forbrytelser Number of crimes				Hovedgrupper av forbrytelser Type of crimes						
		Menn Males	Kvin- ner Fe- males	1	2	3	4 og flere and more	Vinnings- forbry- telse Offence against property	Volds- forbry- telse Offence of vio- lence	Sede- lig- hets- forbry- telse Sexual offence	Annen forbry- telse Other offence	Vinnings- forbry- telse og annen forbry- telse Offence against property and other offence	Andre kombi- nasjon- er av forbry- telser- grupper Other combi- nations of offences	
I alt Total .....	2 340	2 167	173	1 464	340	156	380	1 580	163	43	274	223	57	
14 år years .....	215	206	9	121	35	19	40	161	3	-	19	30	2	
15 år .....	233	216	17	131	32	19	51	173	3	1	22	26	8	
14-15 år ..	448	422	26	252	67	38	91	334	6	1	41	56	10	
16 år .....	246	216	30	160	35	13	38	165	11	3	42	25	-	
17 " .....	234	218	16	131	34	19	50	154	16	3	21	34	6	
16-17 år ..	480	434	46	291	69	32	88	319	27	6	63	59	6	
14-17 år ..	928	856	72	543	136	70	179	653	33	7	104	115	16	
18 år .....	174	160	14	99	25	17	33	112	12	2	20	24	4	
19 " .....	151	137	14	98	20	12	21	84	17	1	30	18	1	
20 " .....	109	103	6	70	19	3	17	65	9	1	21	11	2	
18-20 år ..	434	400	34	267	64	32	71	261	38	4	71	53	7	
21 år .....	126	121	5	79	20	6	21	70	8	5	19	17	7	
22 " .....	95	92	3	54	11	12	18	60	9	2	16	5		
23 " .....	62	60	2	32	8	4	18	42	3	2	7	7	1	
24 " .....	84	78	6	55	9	7	13	51	11	4	7	9	2	
21-24 år ..	367	351	16	220	48	29	70	223	31	13	49	38	13	
25-29 år ..	201	187	14	137	35	7	22	140	23	5	18	6	9	
30-39 år ..	209	189	20	138	31	11	29	160	17	4	13	6	9	
40 år og eldre years and more .....	201	184	17	159	26	7	9	143	21	10	19	5	3	

Tabell 2. Siktede etter reaksjon, politiets innstilling eller avgjørelse og alder *Persons charged by result of proceeding, police recommendation or decision and age*

Innstilling eller avgjørelse. Alder <i>Recommendation or decision. Age</i>	Siktede i alt <i>Total</i>	Påtaleunnlatelse eller overføring til barnevernsnemnd <i>Prosecution suspended or placed under care of Child Welfare Committee</i>	Domsuttsettelse eller straffelatte <i>Suspended sentence</i>	Bot ved dom eller forelegg <i>Fine or ticket fine</i>	Betinget fengsel <i>Conditional imprisonment</i>	Ubetinget fengsel eller ungdomsfengsel <i>Unconditional imprisonment or youth imprisonment</i>	Ubetinget og betinget fengsel <i>Unconditional and conditional imprisonment</i>	Betinget fengsel og ubetinget bot <i>Conditional imprisonment and unconditional fine</i>	Ubetinget fengsel og sikring <i>Unconditional imprisonment and security detention</i>	Friinnelse <i>Acquittal</i>	Saken henlagt av politi eller statsadvokat <i>No prosecution for different reasons</i>
I alt <i>Total</i> .....	2 340	528	58	136	539	690	113	63	9	25	179
Tiltale <i>Committed for trial</i> .....	1 559	54	47	22	510	666	108	57	8	24	63
14-17 år <i>years</i> ....	398	43	21	2	171	107	27	14	-	2	11
18-20 " .....	361	4	20	7	116	154	29	19	-	2	10
21-24 " .....	307	4	5	4	85	159	25	9	2	4	10
25-29 " .....	171	1	1	2	49	95	9	5	-	5	4
30-39 " .....	174	1	-	2	41	100	10	2	1	4	13
40 år og eldre <i>years and more</i> .....	148	1	-	5	48	51	8	8	5	7	15
Forelegg <i>Ticket fine</i> .....	141	3	2	103	6	13	2	5	-	1	6
14-20 år .....	52	2	2	42	1	3	-	1	-	-	1
21-29 " .....	48	1	-	33	3	4	2	4	-	-	1
30 år og eldre .....	41	-	-	28	2	6	-	-	-	1	4
Påtaleunnlatelse eller overføring til barnevernsnemnd <i>Prosecution suspended or placed under care of Child Welfare Committee</i> .....	531	471	9	11	21	9	2	1	1	-	6
14-17 år .....	486	447	7	9	13	3	2	1	-	-	4
18 år og eldre .....	45	24	2	2	8	6	-	-	1	-	2
Henleggelse <i>Prosecution dropped</i> .....	109	-	-	-	2	2	1	-	-	-	104
14-20 år .....	45	-	-	-	-	2	1	-	-	-	42
21 år og eldre .....	64	-	-	-	2	-	-	-	-	-	62

Tabell 3. Siktede med fengslinger<sup>1)</sup>, etter utholdt anstalttid, reaksjonens art og alder *Persons charged with imprisonments<sup>1)</sup>, by prisoner days, sanction and age*

Reaksjon/Alder <i>Sanction/Age</i>	Per- soner i alt <i>Total</i>	Fengsel i alt <i>Prison total</i>					Soning av idømt fengselsstraff <i>Serving sentence</i>					Bøte- soning <i>Serving sentence in de- fault of paying a fine</i>		Varetekt <i>Custody</i>		
		I alt <i>To- tal</i>	Under 60 dgr. <i>days</i>	60 dgr. - 5 mndr. <i>mon- ths</i>	6 mndr. og over <i>and over</i>	I alt	Under 60 dgr.	60- 119 dgr.	120 dgr. - 5 mndr.	6 mndr. og over	I alt	Under 10 dgr.	I alt	Under 1 mnd. og over	1 mnd. og over	
I alt <i>Total</i> ..	2 340	849	214	364	271	723	224	199	127	173	13	8	647	228	419	
14-17 år <i>years</i>	928	160	53	64	43	120	48	40	16	16	2	2	142	44	98	
18-20 år .....	434	200	52	96	52	169	55	42	39	33	6	2	151	48	103	
21-24 " .....	367	197	36	85	76	177	47	48	30	52	1	1	151	61	90	
25-29 " .....	201	107	24	41	42	98	30	25	17	26	1	1	73	29	44	
30-39 " .....	209	118	28	51	39	99	23	29	15	32	3	2	88	31	57	
40 år og eldre <i>and more</i> .....	201	67	21	27	19	60	21	15	10	14	-	-	42	15	27	
Ungdomsfengsel eller ubetinget fengsel alene eller sammen med annen reak- sjon <i>Youth im- prisonment or unconditional imprisonment</i> ..	812	797	162	364	271	723	224	199	127	173	10	6	597	187	410	
14-17 år .....	142	142	35	64	43	120	48	40	16	16	2	2	122	26	96	
18-20 " .....	189	186	38	96	52	169	55	42	39	33	5	2	145	43	102	
21-24 " .....	195	190	29	85	76	177	47	48	30	52	1	1	141	54	87	
25-29 " .....	104	103	20	41	42	98	30	25	17	26	1	1	70	27	43	
30-39 " .....	115	112	22	51	39	99	23	29	15	32	1	-	82	26	56	
40 år og eldre	67	64	18	27	19	60	21	15	10	14	-	-	37	11	26	
Saken henlagt eller frifin- nelse <i>Proce- dure dropped or acquitted</i> ...	204	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	4	1	
Påtaleunntat- else eller overføring til barnevernsnemnd, domsutsettelse, betinget feng- sel og/eller bot/forelegg <i>Prosecution suspended or placed under care of Child Welfare Com- mittee, suspen- ded sentence, unconditional imprisonment and/or fine/ ticket fine</i> ..	1 324	47	47	-	-	-	-	-	-	-	3	2	45	37	8	

1) Samme person kan være telt med både under soning av fengselsstraff, under bøtesoning og under varetekt.

1) Some persons can be counted both under prison, serving sentence in default of paying a fine and custody.

Trykt 1982

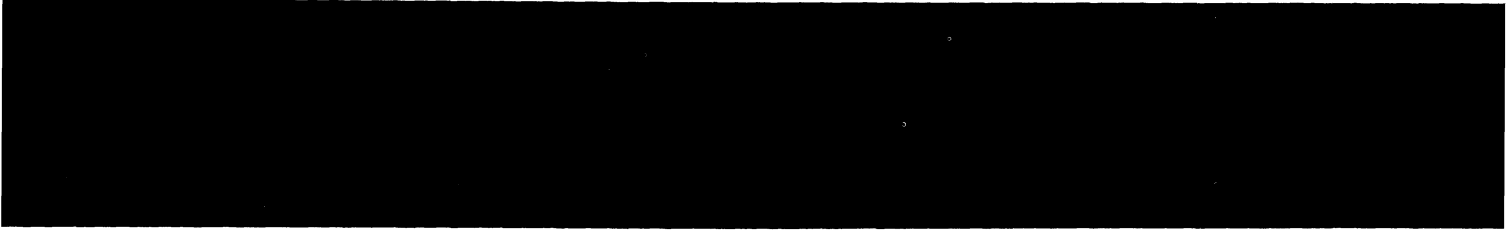
- Nr. 82/1 Tor Haldorsen og Gunvor Iversen: Praktiske eksempler på måling av latente variable: Sammenhengen mellom subjektive og objektive indikatorer på arbeidsforhold  
ISBN 82-537-1649-4 ISSN 0332-8422
- 82/2 Jan Mønnesland, Helge Brunborg og Randi Selmer: Inngåelse og oppløsning av ekteskap etter alder og varighet Formation and Dissolution of Marriage by Age and Duration  
Sidetall 77 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1650-8
  - 82/3 Ole K. Hovland og Håvard Røyne: En revidert versjon av skattemodellen LOTTE  
Sidetall 63 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1648-6
  - 82/4 Gunvor Iversen: Arbeidsmiljø 1980 Noen hovedresultater Sidetall 79  
Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1715-6
  - 82/5 Naturressurser 1981 Sidetall 29 Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1651-6
  - 82/6 Stein Erland Brun: Nettoflytting og arbeidsmarked i fylkene En foreløpig analyse av sammenhengen Sidetall 68 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1718-0
  - 82/7 Øystein Engebretsen: Arealbruk i norske byer og tettsteder Sidetall 183  
Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1720-2
  - 82/8 Attitudes to Norwegian Development Assistance Sidetall 68 Pris kr 15,00  
ISBN 82-537-1719-9
  - 82/9 Rolf Aaberge: Om måling av ulikskap Sidetall 73 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1721-0
  - 82/10 Arne S. Andersen: Levekårsundersøkelsen 1980 Dokumentasjon Del II Sidetall 88  
Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1722-9
  - 82/11 Audun Rosland: Forbruk av fast brensel i husholdninger 1960 - 1980 Sidetall 41  
Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1735-0
  - 82/12 Bjørn Kjensli: Strukturundersøkelse for bygg og anlegg Industribygg Sidetall 58  
Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1732-6
  - 82/13 Liv Argel: Statistikkbrukerundersøkelsen 1980-81 Resultater fra en postundersøkelse om bruk og vurdering av offisiell statistikk Sidetall 91 Pris kr 15,00  
ISBN 82-537-1748-2
  - 82/14 Vetle Hvidsten og Kåre Kalstad: Nasjonalregnskap 1975 - 1976 Inntekts- og kapital-  
konti System og beregningsmetoder Sidetall 84 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1745-8
  - 82/15 Johan A. Alstad: Oppfølging av flyttemotivundersøkelsen 1972 En studie av tilbake-  
flytting Sidetall 93 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1784-9
  - 82/16 Per Skagseth: Det norske nasjonalregnskapet Dokumentasjonsnotat nr. 12 Beregning  
av investering, realkapital og kapitalslit Sidetall 50 Pris kr 10,00  
ISBN 82-537-1756-3
  - 82/17 Ressursregnskap for fisk Sidetall 52 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1765-2
  - 82/18 Susan Lingsom: Behov for tilsynsordninger for barn 7-12 år Sidetall 32  
Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1772-5
  - 82/19 Skatter og overføringer til private Historisk oversikt over satser mv. Årene  
1969 -1982 Sidetall 78 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1786-5
  - 82/20 Trygve Solheim: 70-åras feriereiser Sidetall 38 Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1805-5
  - 82/21 Trygve Solheim: Friperioder og ferieturer Omfang og fordeling over året  
Sidetall 36 Pris kr 10,00 ISBN 82-537-1804-7
  - 82/22 Halvor Skraastad: Siktet for forbrytelser - Hva skjer videre En undersøkelse av  
siktete i januar og februar 1973 Charged for Crimes - What Happens during the  
Procedure A survey on Persons Charged for Crimes in January and February 1973  
Sidetall 40 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1820-9
  - 82/23 Helge Herigstad: Bilhald og bilutgifter Sidetall 51 Pris kr 10,00  
ISBN 82-537-1803-9 ISSN 0332-8422



Utkommet i serien Rapporter fra Statistisk Sentralbyrå (RAPP) - ISSN 0332-8422 (forts.)

Trykt 1982

- Nr. 83/24 Frode Brunvoll og Jan Chr. Jørgensen: Metoder for framskriving av fiskeflåtens kostnader Sidetall 57 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1818-7
- 82/25 Erik Biørn: Kvantifisering av konjunkturbarometerinformasjon Sidetall 67  
Pris kr 15,00 ISBN 82-537-1809-8
- 82/26 Audun Rosland og Asbjørn Aaheim: Energireserver Sidetall 40 Pris kr 15,00  
ISBN 82-537-1814-4
- 82/27 Aktuelle skattetall 1982 Current Tax Data Sidetall 47 Pris kr 10,00  
ISBN 82-537-1822-5
- 82/28 Arne Øien: Statistisk Sentralbyrå Perspektiv for 1980-årene Central Bureau of  
Statistics Perspectives for the 1980s Sidetall 40 Pris kr 15,00  
ISBN 82-537-1826-8



Pris kr 15,00

Publikasjonen utgis i kommisjon hos H. Aschehoug & Co. og  
Universitetsforlaget, Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere.

---

ISBN 82-537-1820-9  
ISSN 0332-8422